УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ И ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2015 С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Deloitte Audit OOD
UIC 121145199
103, Al. Stambolijski Blvd.
1303 Sofia
Bulgaria

Tel: +359 (2) 80 23 300
Fax: +359 (2) 80 23 350
www.deloitte.bg

Делойт Одит ООД
ЕИК 121145199
бул. „Ал. Стамболийски" 103
София 1303
България

Тел: +359 (2) 80 23 300
Факс: +359 (2) 80 23 350

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
УниКредит Булбанк АД

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на УниКредит Булбанк АД ("Банката"), включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2015, и консолидиран отчет за доходите, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз, както и за система за вътрешен контрол, която ръководството счита за необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или на грешка, се носи от ръководството.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазването на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени грешки.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на Банката, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Банката. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид, частно дружество с ограничена отговорност (private company limited by guarantee), регистрирано в Обединеното кралство, както и към мрежата от дружества - членове, всяко от които е юридически самостоятелно и независимо лице. За детайлна информация относно правната структура на Делойт Туш Томацу Лимитид и дружествата - членове, моля посетете www.deloitte.com/bg/za_nas.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/bg/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, консолидираният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2015, както и нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен консолидиран доклад за дейността на Банката, съгласно Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние прегледахме приложения Годишен консолидиран доклад за дейността на Банката. Годишният консолидиран доклад за дейността на Банката, изготвен от ръководството, не е част от консолидирания финансов отчет. Историческата финансова информация, представена в Годишния консолидиран доклад за дейността на Банката, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет на Банката към 31 декември 2015, в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз. Отговорността за изготвянето на Годишния доклад за дейността на Банката от 26 февруари 2016, се носи от ръководството на Банката.

Deloitte Audit

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Управител
Регистриран одитор

2 март 2016
София

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ 2
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД 3
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ 4
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ 5
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ 6
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ 8
1. Отчетна единица 8
2. База за изготвяне 8
3. Основни елементи на счетоводните политики 9
4. .Оповестяване на политиките по управление на риска 26
5. Допускания и преценки 44
6. Отчитане по сегменти 51
7. Нетен лихвен доход 54
8. Нетен доход от такси и комисиони 54
9. Нетни печалби от финансови активи и пасиви държани за търгуване и деривати за хеджиране 55
10. Нетни печалби/(загуби) от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата 55
11. Нетни реализирани печалби от инвестиции, отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата 55
12. Други оперативни приходи/(разходи), нетно 56
13. Нетни печалби от продажбата на имоти, машини и съоръжения 56
14. Разходи за персонала 56
15. Общи административни разходи 57
16. Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи държани за продажба 58
17. Разходи за провизии 58
18. Разходи за обезценка на финансови активи 59
19. Разходи за данъци 59
20. Парични средства и парични салда при Централната Банка 60
21. Недеривативни финансови активи държани за търгуване 60
22. Деривати държани за търгуване 61
23. Деривати за хеджиране 62
24. Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата 62
25. Кредити и аванси на банки 62
26. Кредити и аванси на клиенти 63
27. Финансови активи на разположение за продажба 63
28. Инвестиции държани до падеж 64
29. Инвестиции в асоциирани предприятия 65
30. Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти 66
31. Нематериални активи 68
32. Текущи данъци 69
33. Отсрочени данъци 69
34. Нетекущи активи държани за продажба 70
35. Други активи 70
36. Финансови пасиви държани за търгуване 71
37. Депозити от банки 71
38. Депозити от клиенти 71
39. Подчинени пасиви 72
40. Провизии 73
41. Други пасиви 76
42. Капитал 76
43. Условни задължения 77
44. Заложени активи 78
45. Сделки със свързани лица 79
46. Парични средства и парични еквиваленти 82
47. Лизинг 82
48. Други законови оповестявания 84

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ

В хиляди лева

	Приложения	2015	2014
Приходи от лихви		695 556	696 093
Разходи за лихви		(116 165)	(166 198)
Нетен лихвен доход	7	**579 391**	**529 895**
Приходи от дивиденти		**788**	**1 246**
Приходи от такси и комисиони		219 728	203 852
Разходи за такси и комисиони		(20 976)	(16 959)
Нетен доход от такси и комисиони	8	**198 752**	**186 893**
Нетни печалби от финансови активи и пасиви държани за търгуване	9	61 439	58 487
Нетни печалби/(загуби) от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	10	10 072	(192)
Нетни реализирани печалби (загуби) от инвестиции, отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата	11	6 680	2 553
Други оперативни приходи/(разходи), нетно	12	(6 367)	3 608
БРУТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД		**850 755**	**782 490**
Нетни печалби (загуби) от продажбата на имоти, машини и съоръжения	13	451	458
Разходи за персонала	14	(131 676)	(123 302)
Общи административни разходи	15	(160 313)	(129 057)
Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи за продажба	16	(45 246)	(32 095)
Разходи за провизии	17	(11 116)	629
Разходи за обезценка на финансови активи	18	(124 289)	(182 408)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		**378 566**	**316 715**
Разходи за данъци	19	(38 375)	(32 180)
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		**340 191**	**284 535**

Настоящите консолидирани финансови отчети са одобрени от Управителния Съвет на УниКредит Булбанк АД на 26 февруари 2016 г.

Левон Хампарцумян
Председател на УС и Главен изпълнителен директор

Андреа Казини
Зам. председател на УС и Главен оперативен директор

Емилия Палибачийска
Член на УС и Главен финансов директор

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор
2.03.2016

Специализирано одиторско предприятие "Делойт Одит" ООД София Рег. №033

Приложения от 1 до 48 са неделима част от настоящите консолидирани финансови отчети

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

В хиляди лева

	Приложения	2015	2014
Печалба за годината		**340 191**	**284 535**
Друг всеобхватен доход - позиции неподлежащи на последваща рекласификация през печалби и загуби			
Актюерски печалби и загуби	42	(325)	(796)
Данъци свързани с компонентите на друг всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		32	79
		(293)	**(717)**
Друг всеобхватен доход - позиции подлежащи на последваща рекласификация през печалби и загуби			
Финансови активи на разположение за продажба		54 814	1 684
Хеджиране на парични потоци		9 516	(38 040)
Данъци свързани с компонентите на друг всеобхватен доход, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата		(6 433)	3 636
		57 897	**(32 720)**
Общо друг всеобхватен доход след данъци за годината		**57 604**	**(33 437)**
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		**397 795**	**251 098**

Настоящите консолидирани финансови отчети са одобрени от Управителния Съвет на УниКредит Булбанк АД на 26 февруари 2016 г.

Левон Хампарцумян
Председател на УС и Главен изпълнителен директор

Андреа Казини
Зам. председател на УС и Главен оперативен директор

Емилия Палибачийска
Член на УС и Главен финансов директор

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор
2.03.2016

Специализирано одиторско предприятие
София
Рег. №033
"Делойт Одит" ООД

Приложения от 1 до 48 са неделима част от настоящите консолидирани финансови отчети

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

В хиляди лева

	Приложения	31.12.2015	31.12.2014
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда при Централната Банка	20	4 585 398	1 092 229
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	21	10 147	5 607
Деривати държани за търгуване	22	126 271	124 528
Деривати държани за хеджиране	23	13 455	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	24	-	60 754
Кредити и аванси на банки	25	1 226 482	1 627 489
Кредити и аванси на клиенти	26	10 322 202	11 112 403
Финансови активи на разположение за продажба	27	2 282 226	1 492 803
Инвестиции държани до падеж	28	-	136 663
Инвестиции в асоциирани предприятия	29	2 732	2 716
Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти	30	169 396	183 217
Дълготрайни нематериални активи	31	25 405	24 836
Текущи данъчни активи	32	33	6 993
Отсрочени данъчни активи	33	6 526	2 656
Други активи	35	108 372	111 212
ОБЩО АКТИВИ		**18 878 645**	**15 984 106**
ПАСИВИ			
Финансови пасиви държани за търгуване	36	100 154	85 940
Деривати за хеджиране	23	35 400	41 925
Депозити от банки	37	2 610 251	2 635 100
Депозити от клиенти	38	13 295 739	10 666 785
Подчинени пасиви	39	-	70 596
Провизии	40	53 162	41 940
Текущи данъчни пасиви	32	8 576	5 377
Отсрочени данъчни пасиви	33	84	1 176
Други пасиви	41	105 489	82 719
ОБЩО ПАСИВИ		**16 208 855**	**13 631 558**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал		285 777	285 777
Преоценъчни резерви		43 555	(14 049)
Резерви		2 000 267	1 796 285
Доход от текущата година		340 191	284 535
ОБЩО КАПИТАЛ	42	**2 669 790**	**2 352 548**
ОБЩО ПАСИВИ И КАПИТАЛ		**18 878 645**	**15 984 106**

Настоящите консолидирани финансови отчети са одобрени от Управителния Съвет на УниКредит Булбанк АД на 26 февруари 2016 г.

Левон Хампарцумян
Председател на УС и Главен изпълнителен директор

Андреа Казини
Зам. председател на УС и Главен оперативен директор

Емилия Палибачийска
Член на УС и Главен финансов директор

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор

София
Рег. №033

Приложения от 1 до 48 са неделима част от настоящите консолидирани финансови отчети

2.03.2016

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

В хиляди лева

	Акционерен капитал	Фонд "Резервен"	Други резерви	Резерв на финансови активи държани за продажба	Преоценъчен резерв от хеджиране на паричен поток	Резерв МСС 19	Общо
Салдо към 1 януари 2014	**285 777**	**342 378**	**1 525 726**	**22 582**	**(2 422)**	**(772)**	**2 173 269**
Доход от текущата година	-	-	**284 535**	-	-	-	**284 535**
Актюерски печалби и загуби	-	-	-	-	-	(796)	**(796)**
Промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	1 684	-	-	**1 684**
Изменение на преоценъчен резерв от хеджиране на парични потоци	-	-	-	-	(38 040)	-	**(38 040)**
Данъци свързани с компонентите на друг всеобхватен доход	-	-	-	(168)	3 804	79	**3 715**
Общ друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	1 516	(34 236)	(717)	**(33 437)**
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	**284 535**	**1 516**	**(34 236)**	**(717)**	**251 098**
Изплатени дивиденти	-	-	(71 819)	-	-	-	**(71 819)**
Салдо към 31 декември 2014	**285 777**	**342 378**	**1 738 442**	**24 098**	**(36 658)**	**(1 489)**	**2 352 548**
Доход от текущата година	-	-	**340 191**	-	-	-	**340 191**
Актюерски печалби и загуби	-	-	-	-	-	(325)	**(325)**
Промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	54 814	-	-	**54 814**
Изменение на преоценъчен резерв от хеджиране на парични потоци	-	-	-	-	9 516	-	**9 516**
Данъци свързани с компонентите на друг всеобхватен доход	-	-	-	(5 481)	(952)	32	**(6 401)**
Общ друг всеобхватен доход за периода	-	-	-	**49 333**	**8 564**	**(293)**	**57 604**
Общ всеобхватен доход за периода	-	-	**340 191**	**49 333**	**8 564**	**(293)**	**397 795**
Изплатени дивиденти	-	-	(80 553)	-	-	-	**(80 553)**
Салдо към 31 декември 2015	**285 777**	**342 378**	**1 998 080**	**73 431**	**(28 094)**	**(1 782)**	**2 669 790**

Настоящите консолидирани финансови отчети са одобрени от Управителния Съвет на УниКредит Булбанк АД на 26 февруари 2016 г.

Левон Хампарцумян	Андреа Казини	Емилия Палибачийска
Председател на УС и Главен изпълнителен директор	Зам. председател на УС и Главен оперативен директор	Член на УС и Главен финансов директор

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Регистриран одитор

Специализирано одиторско предприятие София Рег. №033 Делойт Одит ООД

Приложения от 1 до 48 са неделима част от настоящите консолидирани финансови отчети

2.03.2016

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

В хиляди лева

	Приложения	2015	2014
Нетна печалба		**340 191**	**284 535**
Текущи и отсрочени данъчни разходи, признати в отчета за доходите		38 375	32 180
Корекция за непарични позиции			
Амортизация	12,16	31 659	30 429
Обезценка на финансови активи	18	141 333	192 155
Обезценка на дълготрайни и други активи	12,16	22 096	3 482
Изменение на провизиите	40	(11 116)	(629)
Нетни нереализирани загуби (печалби) от промяна в справедливата стойност в печалбата или загубата		12 650	(17 992)
Нетни нереализирани загуби от промяна във валутните курсове		92 499	36 682
Нетни печалби от асоциирани предприятия, отчитани по капиталовия метод		(197)	(154)
Нетни печалби от продажба на дълготрайни активи		(451)	(453)
Нетен лихвен доход		(579 391)	(529 895)
Приходи от дивиденти от инвестиции на разположение за продажба		(788)	(1 246)
Увеличение на текущите начисления		2 272	18 979
Паричен поток от оперативна печалба преди промените в оперативните активи и пасиви		**89 132**	**48 073**
Оперативна дейност			
Изменение на оперативните активи			
(Увеличение) на кредитите и авансите предоставени на банки		(258 320)	(293 842)
Намаление (Увеличение) на кредитите и авансите предоставени на клиенти		501 539	(1 601 183)
(Увеличение) на активите на разположение за продажба		(718 792)	(569 862)
(Увеличение) Намаление на активите държани за търгуване и на деривати за хеджиране		(10 748)	8 133
Намаление на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		59 279	600
(Увеличение) на други активи		(41 339)	(18 332)
Изменение на оперативните пасиви			
Увеличение/(Намаление) на депозитите от банки		(42 708)	196 620
Увеличение на депозитите от клиенти		2 519 809	2 041 439
Усвояване на провизии		17 473	(6 057)
Увеличение на други пасиви		60 599	15 635
Получени лихви		692 411	694 515
Платени лихви		(127 883)	(170 869)
Получени дивиденти		968	1 246
Платени данъци		(35 335)	(25 832)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		**2 706 085**	**320 284**

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

В хиляди лева

	Приложения	2015	2014
Инвестиционна дейност			
Плащания за придобиване на материални активи		(22 374)	(27 412)
Постъпления от продажба на материални активи		1 272	888
Плащания за придобиване на нематериални активи		(8 938)	(6 648)
Постъпления от падежиране на инвестиции държани до падеж		136 187	4 899
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		**106 147**	**(28 273)**
Паричен поток от финансова дейност			
Изплатени дивиденти		(80 553)	(71 819)
Погашения по подчинен срочн дълг		(70 596)	(149 409)
Нетен паричен поток от финансова дейност		**(151 149)**	**(221 228)**
Ефект от промените във валутния курс на паричните средства и паричните еквиваленти		**7 855**	**14 885**
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти		**2 668 938**	**85 668**
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода	46	**2 065 699**	**1 980 031**
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	46	**4 734 637**	**2 065 699**

Настоящите консолидирани финансови отчети са одобрени от Управителния Съвет на УниКредит Булбанк АД на 26 февруари 2016 г.

Левон Хампарцумян
Председател на УС и Главен изпълнителен директор

Андреа Казини
Зам. председател на УС и Главен оперативен директор

Емилия Папибачийска
Член на УС и Главен финансов директор

Делойт Одит ООД

Специализирано одиторско предприятие "Делойт Одит" ООД София Рег. №033

Силвия Пенева
Регистриран одитор
2.03.2016

Приложения от 1 до 48 са неделима част от настоящите консолидирани финансови отчети

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

1. Отчетна единица

УниКредит Булбанк АД (Банката) е универсална българска банка, образувана в резултат на тройното юридическо сливане на Булбанк АД, Ейч Ви Би Банк Биохим АД и Банка Хеброс АД, извършено на 27 април 2007 година. Настоящите консолидирани финансови отчети включват УниКредит Булбанк АД и всички нейни дъщерни и асоциирани предприятия (общо наричани УниКредит Булбанк АД или Банката).

УниКредит Булбанк АД притежава пълен банков лиценз за извършване на банкови операции. Тя е регистрирана в България с адрес на управление гр. София, пл. „Света Неделя" No 7. Дейността на Банката е основно фокусирана в сегмента корпоративно банкиране и банкиране на дребно, както и в предлагането на услуги по управление на активи.

Към 31 декември 2015 година Банката извършва дейността си посредством клонова мрежа включваща 185 клона и офиса.

2. База за изготвяне

(a) Приложими стандарти

Тези консолидирани финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните Стандарти за Финансово Отчитане (МСФО) приети от Съвета по Международни Счетоводни Стандарти (СМСС) и одобрени за прилагане от Европейския Съюз.

Настоящите финансови отчети са изготвени на консолидирана основа, така както изисква Законът за счетоводството. Там, където това е необходимо за сравнителни цели, някои позиции в отчетите за предходен период са рекласифицирани.

Настоящите консолидирани финансови отчети са одобрени от Управителния Съвет на УниКредит Булбанк АД на 26 февруари 2016 г.

(b) База за оценяване

Настоящите консолидирани финансови отчети са изготвени на база историческа стойност с изключение на:

- деривативните финансови инструменти, които са отчетени по справедлива стойност;
- инструментите, държани за търгуване и всички останали инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- финансовите инструменти на разположение за продажба, отчетени по справедлива стойност, доколкото справедливата им стойност може достоверно да бъде определена;
- провизиите за пенсиониране, представени като настояща стойност на задължението с дефинирани доходи.

(c) Функционална валута и валута на представяне

Настоящите консолидирани финансови отчети са представени в хиляди български лева. Българският лев е функционалната валута и валутата на представяне на УниКредит Булбанк АД.

(d) Приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансовите отчети изисква Ръководството на Банката да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които оказват влияние върху приложението на счетоводните политики и на отчетените стойности на активите, пасивите, приходите и разходите. Действителните резултати могат да се различават от направените приблизителни оценки.

2. База за изготвяне (продължение)

(d) Приблизителни оценки и преценки (продължение)

Очакванията и направените допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, както и в бъдещите периоди, върху които оказва влияние.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати в настоящите финансови отчети, е посочена в Приложения **4** и **5.**

3. Основни елементи на счетоводните политики

Няма промени в основните счетоводни политики за периодите, представени в настоящите финансови отчети, с изключение на описаните по-долу. В случаите, когато дадена информация е представена по различен начин в текущия отчетен период, за целите на постигане на по-достоверно и релевантно оповестяване на финансовото състояние на Банката, съответстващата сравнителна информация за предходен отчетен период също е преизчислена.

Промяна в счетоводната политика

През 2015 г. Банката е променила счетоводната си политика по отношение на представянето на транзакционните разходи (такси), възникващи при операции с кредитни карти. По-долу са представени детайли за промените и са обобщени ефектите от тях:

За периодите до 31 Декември 2014 г., Банката е третирала таксите, възникващи при операции с кредитни карти като разходи за технически услуги (съгласно местното данъчно законодателство) и съответно същите са представяни в отчетите като общи административни разходи. През 2015 година, след получаване на становище от данъчната администрация за третиране на таксите за операции с кредитни карти като строго относими към финансови услуги, Банката променя представянето им във финансовите си отчети към 31 Декември 2015 г. като ги обобщава в разходи за такси и комисиони. За сравнителни цели, Банката е извършила същата рекласификация и към 31 Декември 2014 г., която възлиза на 5 342 хил. лева. Гореизложената промяна в представянето не дава отражение върху нетната печалба или нетните активи на Банката.

Сумите на направените рекласификации в консолидирания отчет за доходите са, както следва:

В хиляди лева

Консолидиран отчет за доходите	Оповестени за 2014	Корекция от промяна в счетоводната политика по такси картови плащания	Преизчислена стойност за 2014
Разхои за такси и комисиони	(11 232)	(5 342)	(16 574)
Общи административни разходи	(125 344)	5 342	(120 002)

(a) Методи на консолидация

Настоящите финансови отчети са изготвени на консолидирана основа, като всички предприятия, върху които УниКредит Булбанк АД упражнява контрол са консолидирани чрез метода на пълна консолидация, а всички предприятия, върху които УниКредит Булбанк АД упражнява значително влияние са консолидирани по метода на собствения капитал.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(а) Методи на консолидация (продължение)

Съгласно изискванията на МСФО 10 „Консолидирани Финансови Отчети", Банката упражнява контрол когато изпълнява едновременно следните критерии:

- Притежава правомощия в предприятието, в което е инвестирано;
- Изложена е или има права върху променливите приходи от свето участие в предприятието, в което е инвестирано;
- Има възможността да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано за да въздейства върху възвращаемостта.

Въз основа на горните критерии, Банката извърши анализ в две направления фокусирани върху:

1. Наличие на контрол върху притежаваните директни или косвени (индиректни) капиталови инвестиции;
2. Наличие на контрол върху предприятия в които Банката не притежава пряко или косвено (непряко) капиталова инвестиция.

След приключване на анализа по първото направление, Банката потвърждава, че упражнява контрол върху всички предприятия, в които притежава пряко или косвено 50% или повече от правата за гласуване. В допълнение Банката също така потвърждава, че упражнява значително влияние върху всички останали предприятия, върху които не упражнява самостоятелно или съвместно контрол, но притежава 20% или повече от правата за гласуване.

За целите на анализа по второто направление Банката основно се фокусира върху преглед на т.нар „проблемни кредити". Анализът обхвана детайлен преглед на взаимоотношенията и договорните отношения между Банката и кредитополучателите по корпоративни кредити в неизпълнение с остатъчен дълг към отчетните дати повече от един милион евро. В резултат на извършения преглед, Банката потвърждава, че в нито един случай не е установено наличието на контрол, поради което не са извършени консолидационни процедури спрямо тези клиенти към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г.

Всички предприятия, върху които Банката упражнява контрол са напълно консолидирани и всички предприятия, върху които Банката упражнява значително влияние са консолидирани по метода на собствения капитал. Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. няма значителни ограничения консолидираните дъщерни и асоциирани предприятия да прехвърлят парични средства или да погасяват кредити към предприятието майка.

Обхватът на консолидация към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г, остава непроменен и включва следните предприятия:

Предприятие	Участие в капитала	Пряко/косвено участие в капитала	Метод на консолидация
УниКредит Факторинг ЕАД	100.00%	Пряко	Пълна консолидация
Хипоферайнс Имобилиен ЕООД	100.00%	Пряко	Пълна консолидация
УниКредит Кънсюмър Файненсинг ЕАД	100.00%	Пряко	Пълна консолидация
УниКредит Лизинг ЕАД	100.00%	Пряко	Пълна консолидация
УниКредит Застрахователен Брокер ЕООД	100.00%	Косвено	Пълна консолидация
БА Кредитанщалт Булус ЕООД	100.00%	Косвено	Пълна консолидация
Дружество за Касови Услуги АД	20.00%	Пряко	Капиталов метод

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(a) Методи на консолидация (продължение)

Промените в обхвата на консолидация могат да бъдат обобщени, както следва:

На 14 Април 2015 г., Ейч Ви Би Лизинг ЕООД, едноличен собственик на Ейч Ви Би Ауто Лизинг ЕООД и БА Кредитанщалт Булус ЕООД , се вля в Уникредит Лизинг ЕАД.

На 04 Септември 2015 г. УниКредит Ауто Лизинг ЕООД, Булбанк Лизинг ЕАД и Ейч Ви Би Ауто Лизинг ЕООД се вляха в Уникредит Лизинг ЕАД.

Към 31 Декември 2015 г. Уникредит Лизинг ЕАД е едноличен собственик на две дъщерни дружества - БА Кредитанщалт Булус ЕООД и УниКредит Иншуърънс Брокер ЕООД, което респективно прави и Банката техен индиректен собственик.

(b) Лихвени приходи и разходи

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в Отчета за доходите при последователно прилагане на принципа за текущо начисляване, като се взема предвид ефективния лихвен процент на съответния актив или пасив във всички съществени аспекти. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в Отчета за доходите, включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, отчетени по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от инвестиции в ценни книжа на разположение за продажба, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови инструменти, класифицирани като държани за търгуване;
- лихви от финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- лихви по деривативни инструменти, определени като ефективни хеджиращи инструменти.

(c) Приходи и разходи за такси и комисиони

Приходите и разходите за такси и комисиони възникват при предоставяне/получаване на финансови услуги и се признават при тяхното фактическо изпълнение.

Таксите и комисионите, които представляват неделима част от ефективния лихвен доход на финансов актив или пасив, участват в изчисленията на ефективния лихвен процент и се отчитат като лихвени приходи или разходи.

(d) Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви държани за търгуване

Нетните печалби (загуби) от финансови активи и пасиви държани за търгуване включват печалбите и загубите, произтичащи от продажбата или промяната в справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, държани за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на нетната открита валутна позиция на Банката.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(d) Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви държани за търгуване (продължение)

Банката сключва договори за лихвени суапове с клиенти, което по своята същност представлява марджин бизнес с клиенти. Пазарният риск по тези сделки е покрит чрез сключването на огледални (затварящи) сделки на междубанковия (първичен) пазар за деривати (обикновено с контрагенти - други банки от УниКредит Групата, като УниКредит Банк Аустриа АГ или УниКредит Банк АГ). Всички реализирани и нереализирани печалби и загуби по сделки с лихвени суапове, съответно с клиенти и затварящите ги - с банки, са представени нетно като част от нетни печалби от финансови активи и пасиви държани за търгуване и деривати за хеджиране.

(e) Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват във функционалната валута по официалния валутен курс на Българската Народна Банка (БНБ), валиден към датата на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се признават по заключителен валутен курс, който е официалният валутен курс на БНБ. Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, които са отчетени по историческа цена, се признават по валутния курс валиден към датата на признаването им. Към всяка отчетна дата всички парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, се преоценяват на нетна база като се използват валутните курсове на БНБ валидни към тази дата. Възникналите разлики се признават в печалбата или загубата.

(f) Нетни печалби (загуби) от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Нетните печалби (загуби) от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват реализираните и нереализираните печалби и загуби, произтичащи от промяната в справедливата стойност и възникналите курсови разлики по активи, които се управляват на базата на справедлива цена и за които Банката е приложила допустимата „опция за отчитане по справедлива стойност" при тяхното първоначално признаване.

(g) Приходи от дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато възникне правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(h) Лизингови плащания

Плащанията по договори за оперативен лизинг се признават в печалбата или загубата на линеен принцип за срока на договора. Отстъпките от лизингови плащания се признават като част от общия разход за оперативен лизинг, разсрочени за срока на договора.
Минималните лизингови плащания по договори за финансов лизинг се разпределят и представят като финансов (лихвен) разход и намаление на задълженията по финансов лизинг. Финансовият (лихвеният) разход се признава във всеки период за срока на лизинговия договор, по начин, който да доведе до постигане на постоянен лихвен процент върху остатъчното задължение по договора.

3. **Основни елементи на счетоводните политики (продължение)**

(i) Финансови инструменти

(i) Признаване

Банката признава първоначално кредитите и авансите, привлечените депозити, издадените дългови книжа и подчинените пасиви, на датата на която те възникват. Регулярните покупки и продажби на финансови активи се признават на датата на уреждане (доставка). Всички останали финансови активи и пасиви (вкл. активите и пасивите, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата) се признават първоначално на датата на търгуване, на която Банката встъпва в правата и задълженията произтичащи от финансовия инструмент.

Всеки финансов актив или пасив се оценява при първоначално признаване по справедлива стойност плюс, за инструменти, които впоследствие не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, транзакционните разходи и други разходи обективно съотносими към придобиването.

(ii) Класификация

a) Парични средства и парични салда при Централната Банка

Паричните средства и парични салда при Централната банка включват банкнотите и монетите на каса и свободните средствата на Банката по сметки в Българска Народна Банка. Те са отчетени в Отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност.

b) Финансови активи и деривати държани за търгуване

Финансовите активи и деривати, държани за търгуване, са тези, които Банката държи с цел извличане на краткосрочна печалба. Те включват инвестиции в ценни книжа и договори за деривати, които не са определени като ефективни хеджиращи инструменти, както и пасиви от къси продажби на финансови инструменти.

Всички деривати за търгуване, които имат положителна справедлива стойност както и закупените опции, са представени самостоятелно като Деривати държани за търгуване. Всички деривати за търгуване, които имат отрицателна справедлива стойност, както и издадените опции, са представени като финансови пасиви държани за търгуване. Финансовите активи и деривати, държани за търгуване, се отчитат в Отчета за финансовото състояние по справедлива стойност.

c) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, които не са държани за търгуване, но които са част от група финансови активи, чието представяне за вътрешни цели се оценява и наблюдава на базата на справедливата им стойност, се класифицират и впоследствие отчитат като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са представени в Отчета за финансовото състояние по справедлива стойност.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(i) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация (продължение)

d) Кредити и аванси на банки и клиенти

Кредитите и авансите на банки и клиенти са финансови инструменти, при които Банката предоставя в заем средства на свои контрагенти, извън тези, които Банката сключва с намерение за извличане на краткосрочна печалба или препродажба в близко бъдеще.

Кредитите и авансите се признават първоначално по тяхната справедлива стойност, увеличена с директните транзакционни разходи, а впоследствие се отчитат по амортизирана стойност изчислена след прилагане на метода на ефективния лихвен процент.

e) Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни инвестиции, които първоначално са класифицирани като такива или не са класифицирани в никоя от останалите категории. Некотираните капиталови ценни книжа, при които справедливата стойност не може точно да бъде определена, се отчитат по себестойност. Всички останали инвестиции на разположение за продажба се отчитат по справедлива стойност. Измененията в справедливата стойност на активите на разположение за продажба се отчитат директно в Отчета за всеобхватния доход до момента на продажбата на актива или неговата обезценка, в които случаи всички кумулативни печалби и загуби отчетени в Отчета за всеобхватния доход се признават в печалбата или загубата.

f) Инвестиции държани до падеж

Инвестициите държани до падеж са недеривативни активи с постоянни или определяеми плащания и фиксиран падеж, които Банката има намерението и способността да държи до падеж и които не са класифицирани при първоначално признаване като активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата или на разположение за продажба.
Продажбата или рекласифицирането на повече от „незначителна част" от инвестициите държани до падеж, би довело до рекласифицирането на цялата категория инвестиции до падеж в категорията инвестиции на разположение за продажба, както и до забрана в текущия и два следващи финансови периода, Банката да признава инструменти, като инвестиции държани до падеж. Това ограничително условие не се отнася за продажбите или рекласификациите, когато:

- продажбата или рекласификацията е толкова близко до падежа на финансовия инструмент, че промяната в пазарните лихвени нива не би оказала съществено влияние върху неговата справедлива стойност;
- продажбата или рекласификацията е извършена след като Банката практически е получила всички съществени плащания по главницата на инструмента;
- продажбата или рекласификацията е продиктувана от изолирано, неповтаряемо събитие, извън контрола на Банката, което не би могло разумно да бъде предвидено първоначално (напр. значително влошаване на финансовото състояние на емитентите).

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(i) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация (продължение)

f) Инвестиции държани до падеж (продължение)

Инвестициите държани до падеж се отчитат по амортизирана стойност, изчислена посредством прилагане на метода на ефективния лихвен процент.

g) Инвестиции в асоциирани предприятия

Инвестициите в асоциирани предприятия представляват капиталови участия на Банката в дружества, върху които тя упражнява самостоятелно или съвместно контрол, но упражнява значително влияние върху тяхната дейност. Банката е определила, че упражнява значително влияние върху дружества, в които директно или индиректно притежава 20% или повече от правата на глас.

В настоящите консолидирани финансови отчети, всички асоциирани предприятия са представени по метода на собствения капитал. Всички дъщерни предприятия са напълно консолидирани.

h) Депозити от банки, клиенти и подчинени пасиви

Депозитите от банки, клиенти и подчинените пасиви са финансови инструменти, представляващи привлечени от Банката парични средства, платими или на виждане, или след определен период и носещи договорена лихва.

Подчинените пасиви отговарят и на някои допълнителни изисквания, определени от БНБ (виж още Приложение **39**).

Депозитите от банки, клиенти и подчинените пасиви се отчитат в отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност след прилагане на метода на ефективния лихвен процент.

(iii) Рекласифициране

Банката не рекласифицира финансови инструменти в или от категорията, в която първоначално са били признати.

(iv) Отписване

Банката отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Банката е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди, произтичащи от собствеността на актива, се прехвърлят на купувача. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, което Банката създава или запазва, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Банката отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят или бъдат отменени.

Банката извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в Отчета за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Банката е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от Отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(i) Финансови инструменти (продължение)

(iv) Отписване (продължение)

При сделки, при които Банката нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от Отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Банката е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Банката запазва в тези случаи, се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Банката запазва контрол върху актива, неговото отчитане в Отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Банката е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

В някои случаи Банката запазва или поема задължението да администрира вече прехвърлен финансов актив срещу насрещна престация такса. В тези случаи активът се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за това, а Банката признава актив или пасив, свързан с поетия ангажимент за администриране, в зависимост от това дали договорената такса за администриране е по-голяма от поетия ангажимент (актив) или по-малка (пасив).

(v) Изчисляване на амортизирана стойност

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е стойността, по която активът или пасивът е бил оценен при първоначално признаване, минус извършените погашения по главницата, плюс или минус кумулативната амортизация на всички разлики между стойността при първоначално признаване и тази, дължима на падежа, изчислена чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент и минус всяка корекция, породена от обезценка (за финансови активи).

(vi) Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедливата стойност се определя като цената за която един актив може да бъде продаден или пасив да бъде прехвърлен при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

В съответствие с МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестяване" Банката прилага три нива на йерархия на справедливите стойности, отразяващи важността и значимостта на използваните входни данни за целите на оценката (за повече детайли виж Приложение 5).

(vii) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират и само нетната им стойност се представя в Отчета за финансовото състояние, когато Банката и нейният контрагент имат законно или договорно право да компенсират признатите суми и възнамеряват да извършат уреждане на актива и пасива на нетна основа.

(viii) Споразумения за обратно изкупуване

УниКредит Булбанк АД сключва сделки за продажба (покупка) на финансови инструменти по силата на споразумения за обратна покупка (продажба) на идентични инструменти на предварително определена бъдеща дата по фиксирана цена. Закупените инструменти, подлежащи на обратна продажба по силата на такива споразумения, не се признават в Отчета за финансовото състояние. Изплатените суми се отчитат като Кредити на банки или клиенти. Финансовите инструменти, продадени по споразумения за обратно изкупуване, продължават да се отчитат в Отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика за този род инструменти. Получените суми от продажбата се отчитат като Депозити от банки или клиенти. Разликата в договорената стойност между продажбата и обратната покупка се признава текущо за срока на сделката и е включена в нетния лихвен доход за периода.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(j) Обезценка

Банката извършва периодичен преглед за наличие на обективни индикатори за обезценка на балансовите стойности на притежаваните от нея активи, както следва:

- за кредити и аванси – към края на всеки месец с оглед изготвяне на междинни финансови отчети към БНБ и Ръководството;
- за инвестиции на разположение за продажба, държани до падеж и в асоциирани и дъщерни предприятия – на всеки шест месеца на базата на преглед и оценка извършена от Комитета по Активите и Пасивите (КАП);
- за нефинансови активи – към края на всяка година за целите на изготвяне на годишните финансови отчети.

При наличие на признаци за обезценка се изчислява възстановимата стойност на активите. Загуба от обезценка се признава само когато балансовата стойност на един актив надвишава неговата възстановима стойност. Загубите от обезценка се признават в печалбата или загубата.

(i) Активи, отчетени по амортизирана стойност

Загубите от обезценка на финансови активи отчитани по амортизирана стойност се изчисляват като разлика между отчетната стойност и нетната настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци по актива, дисконтирани с неговия оригинален ефективен лихвен процент. Загубите се признават в печалбата или загубата срещу корективна сметка за натрупани загуби от обезценка, която нетира отчетната стойност на актива. Приходите от лихви по обезценени активи продължават да се признават, отчитайки ефекта от извършената обезценка. Когато последващи събития доведат до намаление на вече отчетени загуби от обезценка, корекцията се отчита през печалбата или загубата.

Кредитите и авансите на банки и клиенти се преценяват за наличие на индикатори за обезценка ежемесечно за нуждите на изготвяне на междинните финансови отчети на Банката. Прегледът се осъществява и решенията се взимат от Комитета по провизии и преструктуриране, който е вътрешният специализиран банков орган за преглед, оценка и класифициране на рискови експозиции. Кредитите и авансите са представени нетно от формираните загуби от обезценка. Загубите от обезценка се формират срещу отчетната стойност на кредитите и авансите, които са идентифицирани като обезценени в резултат на провежданите периодични прегледи.

Банката формира и загуби от обезценка на портфейлна основа за кредити и вземания със сходни кредитни характеристики. Формираните портфейлни загуби от обезценка коригират отчетната стойност на портфейла от вземания до неговата очаквана възстановима стойност към отчетната дата. Очакваните парични потоци на портфейлна основа се оценяват на базата на историческия опит на Банката за подобни кредити и отчетените закъснения при обслужването на плащания по главници, лихви и такси. Нарастването на загубите от обезценка се признава в печалбата или загубата. В случаите, когато един кредит се счете за несъбираем, изчерпани са всички възможни правни процедури по неговото принудително събиране и формираната загуба е окончателно оценена, кредитът се изписва за сметка на заделените по него загуби от обезценка.

Инвестициите, класифицирани като държани до падеж, се преценяват за наличие на индикатори за обезценка на всеки шест месеца на базата на налична пазарна и макроикономическа информация. Прегледът се извършва и решенията се взимат от КАП.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(j) Обезценка (продължение)

(i) Активи, отчетени по амортизирана стойност (продължение)

Когато в следващи периоди се наблюдава намаление на загубите от обезценка и това намаление може обективно да бъде обвързано със събития, възникнали след датата на формиране на предишната обезценка, намалението на загубите от обезценка се признава в печалбата или загубата, в резултат на което амортизираната стойност на експозициите се увеличава, но до размер, който никога не надвишава амортизираната стойност, която би се получила в случай, че никога не е била отчитана обезценка.

(ii) Финансови активи преоценявани по справедлива стойност директно в друг всеобхватен доход

Финансовите активи, преоценявани директно в друг всеобхватен доход са тези, класифицирани на разположение за продажба.

Когато един актив, преоценяван по справедлива стойност директно в друг всеобхватен доход, е обезценен и предишно намаление на стойността му е отчетена в друг всеобхватен доход, сумата, отчетена в друг всеобхватен доход, се признава директно в печалбата или загубата като част от формираната обезценка.

Когато дългов инструмент, преоценяван по справедлива стойност директно в друг всеобхватен доход, е обезценен и предишно увеличение на стойността му е отчетена в друг всеобхватен доход, сумата, отчетена в друг всеобхватен доход се, намалява с реализираната обезценка до нейното пълно изчерпване. Превишението на реализираната обезценка над отчетените предходни увеличения на стойността в капитала се признава директно в печалбата или загубата. За капиталови инструменти не се признава възстановяване на обезценка през печалбата или загубата, като всяко увеличение на справедливата стойност в периодите след обезценката се признава в друг всеобхватен доход.

Когато в следващи периоди е отчетено намаление на загубите за обезценка и то може обективно да бъде отнесено към събития възникнали след датата на предходната обезценка, намалението на загубата за обезценка за дългови инструменти се признава в печалбата или загубата.

Оценка за наличие на индикатори за обезценка на инвестиции, преоценявани по справедлива стойност директно в друг всеобхватен доход, се извършва на всеки шест месеца. Решенията за наличие на такива индикатори се взимат от КАП.

(k) Деривати за хеджиране

Дериватите за хеджиране включват всички деривати, които не са държани за търгуване. Всички те са определени като ефективни хеджиращи инструменти и се оценяват по справедлива стойност в Отчета за финансовото състояние.

През 2009 г. Банката разработи вътрешна методология за отчитане на хеджирането, имаща за цел по-ефективно управление на лихвения риск в банковия портфейл, чрез съвкупност от взаимоотношения за хеджиране на справедлива стойност и паричен поток.

Считано от 2009 г. Банката прилага счетоводно отчитане на хеджиране на паричните потоци.

Считано от 2015 г. Банката прилага счетоводно отчитане на хеджиране на справедливата стойност.

Съгласно утвърдената методология, при първоначално определяне на хеджинговото взаимоотношение, Банката писмено документира връзката между хеджиращия инструмент и хеджираната позиция, в т.ч. целта на предприетото хеджиране, избраната хеджингова стратегия и методите, които ще се прилагат при определяне и измерване на ефективността на хеджинговото взаимоотношение.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(к) Деривати за хеджиране (продължение)

Оценка на всяко хеджингово взаимоотношение се извършва както при неговото първоначално дефиниране, така и регулярно след това чрез независима оценка, осигурена от отдел Пазарен риск на Банката. Тази оценка дава информация за степента, до която избраният хеджиращ инструмент се очаква да бъде „високо ефективен" при компенсиране на измененията в справедливата стойност или паричните потоци на хеджираната позиция за периода, през който хеджинговото взаимоотношение е активно, както и дали отчетените резултати от хеджинговото взаимоотношение са в интервала 80-125 процента. В допълнение Банката прави и оценка при взаимоотношения за хеджиране на парични потоци от очаквани транзакции, доколко тези бъдещи транзакции са с „висока вероятност" да се реализират и респективно формират риск за Банката от промяна в своята стойност, който при материализирането си би засегнал печалбата или загубата.

Хеджиране на справедлива стойност

Когато дериват е признат като хеджиращ инструмент при хеджиране на справедлива стойност на признат актив или пасив, която може да засегне печалбата или загубата, промените в справедливата стойност на деривата се признават директно в печалбата или загубата. При хеджиране на справедлива стойност на финансов актив на разположение за продажба промените в справедливата стойност на хеджираната позиция съотносима към хеджирания риск се признават директно в печалбата и загубата срещу съответния преоценъчен резерв на хеджираната позиция.

Ако хеджиращ дериват падежира, бива продаден, прекратен или упражнен, както и когато хеджинговото взаимоотношение не отговаря на критериите за такова или Банката го е прекратила, отчитането на хеджирането се преустановява перспективно. Натрупаната до момента корекция в справедливата стойност на хеджирана позиция, за която се прилага метода на ефективния лихвен процент, се амортизира в печалбата или загубата за остатъчния си срок, чрез включване в ефективния лихвен процент след неговото прекалкулиране. Амортизацията започва от момента, в който хеджинговото взаимоотношение е преустановено. В случаите, когато хеджираната позиция е отписана от баланса поради продажба или падеж, то целият неамортизиран преоценъчен резерв се признава в пълен размер в печалбата или загубата.

Хеджиране на паричен поток

Банката признава деривати като хеджиращи инструменти във взаимоотношения за хеджиране срещу промяната в стойността на паричните потоци съотносими към определен риск, произтичащ от транзакции с „висока вероятност" за реализиране, които могат да засегнат печалбата или загубата на Банката. При тези взаимоотношения, докато дериватът се отчита по справедлива стойност в Отчета за финансовото състояние, промените в нея в частта, при която хеджинговото взаимоотношение е ефективно, се признават в Отчета за всеобхватния доход като преоценъчен резерв от хеджиране на паричен поток, а остатъкът (неефективната част) се признава директно в печалбата или загубата.

Ако хеджиращ дериват падежира, бива продаден, прекратен или упражнен, както и когато хеджинговото взаимоотношение не отговаря на критериите за такова или Банката го е прекратила, отчитането на хеджирането се преустановява проспективно.

Тъй като стратегията за хеджиране на Банката определя бъдещи лихвени парични потоци като хеджирана позиция, натрупаният преоценъчен резерв, признат в Отчета за всеобхватния доход за периода, през който хеджинговото взаимоотношение е било ефективно, се амортизира в печалбата или загубата в същите периоди, през които бъдещите потоци засягат печалбата или загубата. В случаите, когато Банката не очаква повече реализирането на тези бъдещи потоци, то целият неамортизиран преоценъчен резерв се признава в пълен размер в печалбата или загубата.

3. **Основни елементи на счетоводните политики (продължение)**

(l) Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти

Всички дълготрайни материални активи са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Инвестиционните имоти са вложения в недвижимо имущество, които Банката притежава, за да реализира доходи от наеми или капиталови печалби (или и двете), и които не са предназначени за продажба и не се очаква да се използват в стопанската дейност на Банката. Инвестиционните имоти се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация.

Активите, придобити от обезпечения, които Банката няма намерение да използва в обичайната си банкова дейност и не са инвестиционни имоти, а се притежават с цел да бъдат продадени или завършени с цел продажба, са представени в позицията „Други активи" съгласно МСС 2 „Материални запаси" (виж още Приложение **35**).

Печалбите или загубите при продажба на дълготрайни материални активи се определят като разлика между продажната цена и балансовата стойност на активите и се признават нетно в печалбата или загубата.

Амортизацията на дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти се начислява на база линеен метод с цел пълното амортизиране на стойността на активите в продължение на очаквания срок за тяхното използване. Дълготрайните активи не се амортизират до момента, до който те не са въведени в експлоатация или прехвърлени от „Активи в процес на изграждане" в съответната категория активи.

Приложимите годишни амортизационни норми, формирани на базата на средния очакван полезен живот на активите е, както следва:

	Годишна норма на амортизация (%)	*Еквивалентен полезен живот (години)*
▪ Сгради	4	25
▪ Компютри и хардуер	20-50	2-5
▪ Оборудване	15-20	5-7
▪ Транспортни средства	25	4

(m) Нематериални активи

Нематериалните активи са отчетени по историческа цена, намалена с натрупаната амортизация или обезценка, ако има такава. Към 31 декември 2014 и 31 декември 2013 година инвестициите в нематериални активи включват основно софтуер и свързаните с неговото използване права и лицензи.

Амортизацията на нематериалните активи се начислява на базата на линеен метод за средния полезен живот на активите, който Банката е определила на приблизително пет години или средно 20% годишна амортизационна норма.

(n) Нетекущи активи и групи от активи за изваждане от употреба, класифицирани като държани за продажба

Банката представя като нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба, собствени недвижими имоти, чиято стойност се очаква да бъде възстановена чрез бъдеща продажба, а не чрез използване в дейността на Банката. Активи се класифицират в тази категория само тогава, когато Ръководството на Банката има ясно заявено намерение да извърши продажбата в близко бъдеще и е започнала процедура по търсене на купувачи.

Нетекущите активи, класифицирани като държани за продажба се отчитат в отчета за финансовото състояние по по-ниската от тяхната балансова стойност и пазарна цена, намалена с разходите за продажба.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(o) Провизии

Провизия се признава, когато Банката има правно или конструктивно задължение в резултат от минало събитие, изпълнението на което е вероятно да бъде свързано с определен изходящ паричен поток, съдържащ икономически ползи. В случай, че ефектът е съществен, провизиите се изчисляват чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци с дисконтов фактор преди данъчно облагане, който отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето, и, при възможност, специфичните за задължението рискове. Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г.. Ръководството на Банката е направило преглед на правните и конструктивните задължения и в степента, в която те отговарят на изискванията за признаване на провизия, такава е призната.

(p) Доходи на персонала

(i) Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват задълженията по неизползван платен годишен отпуск, изчислен за всеки един служител поотделно, както и очакваните допълнителни плащания (бонуси), обвързани с постигнатите заложени цели през текущата финансова година.

Задълженията за неизползван платен годишен отпуск включват цялата недисконтирана сума на задълженията към персонала, която Банката следва да плати в случай, че трудовите отношения със служителите биха били прекратени към съответните отчетни дати. Краткосрочните задължения към персонала са представени самостоятелно в обхвата на Приложение „Други пасиви".

(ii) Планове с дефинирани доходи

Плановете с дефинирани доходи са тези, определени в Колективния трудов договор. Те представляват планове при пенсиониране и са различни от плановете с дефинирани плащания. Задължението на Банката във връзка с плановете с дефинирани доходи се определя като бъдещите плащания, за които служителите са придобили право през настоящия или минали периоди, се дисконтират с цел установяване на тяхната настояща стойност. Използваният дисконтов процент е този по български държавни ценни книжа валиден към съответната отчетна дата. Всички изчисления се извършват от сертифицирани актюери. При определяне на нетното задължение, отчетено в отчета за финансовото състояние на Банката, всички актюерски печалби или загуби се признават в Отчета за всеобхватния доход.

(iii) Средносрочни и дългосрочни планове на Групата УниКредит

Средносрочните и дългосрочните планове на Групата УниКредит обхващат отложени парични плащания, капиталови опции и акции свързани с представяне, предоставени от компанията майка УниКредит С.п.А на избрана група от мениджърския персонал на Банката.

Когато периодът на придобиване приключи и условията при предоставяне на инструментите са изпълнени, УниКредит Булбанк АД покрива с парични средства, изплатени на компанията майка, размера на икономическата стойност на инструментите с придобито право на получаване от ползващите се служители.

Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. УниКредит Булбанк АД представя съответстващата част от икономическата стойност на капиталовите опции и акциите, свързани с представяне, като разходи за персонала в Отчета за доходите, а съответстващото задължение за плащане в Приложение „Други пасиви".

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(q) Капитал и резерви

(i) Акционерен капитал

Както е описано в Приложение **1**, на 27 април 2007 г. Ейч Ви Би Банк Биохим АД и Банка Хеброс АД се вляха в Булбанк АД. Съгласно договора за преобразуване за счетоводни цели вливането се счита за извършено от 1 януари 2007 г. Към датата на преобразуване и трите участващи дружества са под директния контрол на УниКредит Банк Аустриа АГ и индиректно под контрола на УниКредит С.п.А. По своята същност преобразуването представлява размяна на акции, базирана на оценката на нетните активи на трите банки, заверена от независим одитор, както това се изисква от Търговския закон. Акционерният капитал на УниКредит Булбанк АД в размер на 239 256 хил. лева се състои от акционерния капитал на Булбанк АД преди сливането, в размер на 166 370 хил. лева, увеличен с размера на новоиздадените акции, разменени в хода на преобразуването срещу акции на Ейч Ви Би Банк Биохим АД и Банка Хеброс АД (общо увеличение в размер на 72 886 хил. лева).

През септември 2010 г. акционерите на УниКредит Булбанк АД одобриха увеличение на капитала в размер на 179 000 хил. лева чрез емитиране на 24 655 650 нови акции всяка с емисионна стойност 7.26 лева и номинал 1 лев. Към 31 декември 2010 увеличението на капитала е напълно приключено и към тази дата общият акционерен капитал на Банката е 263 911 хил. лева.

През май 2011 година акционерите на УниКредит Булбанк АД одобриха увеличение на капитала в размер на 158 744 хил. лева чрез емитиране на 21 865 500 нови акции всяка с емисионна стойност 7.26 лева и номинал 1 лев. Към 31 декември 2011 година увеличението на капитала е напълно приключено и към тази дата общият акционерен капитал на Банката възлиза на 285 777 хил. лева.

През 2015 г. и 2014 г. не са извършвани промени в акционерния капитал.

(ii) Резерви

Резервите се състоят от законови резерви и неразпределени печалби, както и преоценъчни и други резерви, формирани от преоценка на финансови инструменти на разположение за продажба, деривати за хеджиране на парични потоци и резерви, произтичащи от актюерски печалби или загуби, свързани със задължение по планове с дефинирани доходи.

Към 31 декември 2015 година и 31 декември 2014 година в законовите резерви е включена и премията по новоемитиран акционерен капитал, съответстваща на разликата между емисионната и номиналната стойност на новите акции.

(r) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за годината включва текущия данък и изменението на отсрочения данък. Данък печалба се признава в отчета за доходите, освен в случаите, когато данъкът се отнася до статии, признати директно като друг всеобхватен доход. Текущият данък включва данъка, който следва да се плати, изчислен на база очакван облагаем доход за годината въз основа на действащата данъчна ставка към отчетната дата, както и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на сравнителното задължение върху всички разлики между стойностите на активите и пасивите за целите на финансовото отчитане и тези, използвани за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на база данъчните ставки, които се очаква да бъдат използвани за периода, когато се реализира актива или при погасяване на пасива. Ефектът върху отсрочения данък от промени в данъчните ставки се отразява в отчета за доходите, освен в степента, в която се отнася за суми, предварително начислени или отчетени директно като друг всеобхватен доход.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(r) Данъчно облагане (продължение)

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи облагаеми печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в степента, до която вече не е вероятно реализиране на съответни данъчни ползи. Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. отсрочените данъци са представени нетно на самостоятелно ниво за всяко едно от дружествата в обхвата на консолидация и след това консолидирани в Отчета за финансовото състояние, тъй като изискванията на МСС 12 за нетиране са изпълнени на самостоятелно ниво.

(s) Отчитане по сегменти

Считано от 1 януари 2009 година Банката прилага МСФО 8 „Оперативни сегменти", който изисква Банката да оповести оперативните си сегменти на базата на информация, регулярно предоставяна на ръководството. Приложението на новия стандарт не представлява промяна в счетоводната политика, защото бизнес сегментите, които Банката е оповестявала до този момент по смисъла на МСС 14 „Отчитане по сегменти" са и основните оперативни сегменти, използвани за целите на мениджърската информация, предоставяна регулярно на ръководството на Банката.

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(t) Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните нови изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2011-2013), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 13 и МСС 40) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 18 декември 2014 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2015);
- КРМСФО 21 Налози, приет от ЕС на 13 юни 2014 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 17 юни 2014).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти и разяснения не е довело до промени в счетоводната политика на Банката.

(u) Изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от СМСС, са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 17 декември 2014 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015),
- Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие - Земеделие: плододайни растения – прието от ЕС на 23 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи - Изясняване на допустимите методи за амортизация - прието от ЕС на 2 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 19 Доходи на наети лица - Планове с дефинирани доходи: Вноски от наетите лица – прието от ЕС на 17 декември 2014 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015);
- Изменение на МСФО 11 Съвместни споразумения - Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност - прието от ЕС на 24 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети – Инициатива за оповестяване - прието от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменение на МСС 27 Индивидуални финансови отчети - Метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети - прието от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2012-2014), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки - приети от ЕС на 15 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016).

3. Основни елементи на счетоводните политики (продължение)

(v) Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти и изменения на съществуващи стандарти, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – Европейската комисия е взела решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и други изменения (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия и МСФО 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Инвестиционни предприятия - Прилагане на изключението за консолидация (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);

Банката очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващите стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху финансовите отчети на Банката в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на следния стандарт, който би могъл да има съществен ефект върху отчетите:

- МСФО 9 Финансови инструменти, който използва един метод за определяне дали финансовият актив е оценен по амортизирана или по справедлива стойност, заместващи множеството различни правила в МСС 39. Подходът в МСФО 9 се базира на начина, по който дружеството управлява финансовите си инструменти (бизнес модел) и специфичните парични потоци за финансовите активи. Новият стандарт също така изисква използването на един метод за обезценка, заместващи различните методи в МСС 39.

В същото време, отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Банката, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата

4. .Оповестяване на политиките по управление на риска

(a) Основна рамка

В своята обичайна дейност УниКредит Булбанк АД е изложена на следните видове риск от финансови инструменти:

- Пазарен риск;
- Ликвиден риск;
- Кредитен риск;
- Операционен и репутационен риск.

Настоящото Приложение представя информация за експозициите на Банката към отделните видове риск, приложимите политики и процеси при неговото управление и измерване, както и политиката на Банката по отношение на управление на капитала.

Отделните видове риск се управляват и контролират от специализирани звена в Банката. Приложимите политики изцяло съответстват на изискванията на груповите стандарти за управление на риска, както и на българското банково законодателство. Позициите на Банката се управляват на агрегирана база с цел постигане на оптимално съотношение риск/възвращаемост.

В Банката функционира Комитет по Активите и Пасивите (КАП), осъществяващ управлението на пазарния риск и структурната ликвидност.

Кредитният риск в Банката приоритетно се наблюдава от Комитета по Провизиране и Преструктуриране (КПП), който е специализиран вътрешен орган, отговорен за оценка, класификация и обезценка на рисковите експозиции. Оценката на кредитния риск е в съответствие с груповите стандарти и с изискванията на БНБ за регулаторни цели.

Ръководството на Банката е определило редица лимити, целящи управление на рисковете и ограничение влиянието им върху резултата на Банката. Тези лимити са в съответствие с общите лимити на банковата група. Лимитите за кредитен риск зависят и от размера на експозицията. Управителният Съвет на Банката одобрява експозиции, по-големи от 10% от собствения капитал на Банката, съгласно изискванията на Закона за кредитните институции. В Банката е създадена ефективна система за наблюдение и контрол по спазване на лимитите, включително и за ранно предупреждение при тяхното превишение.

Системата за управление на операционния риск в УниКредит Булбанк идентифицира, управлява и минимизира експозицията към операционен риск, определяйки ясни отговорности и контроли. Висшето ръководство е отговорно за ефективния надзор върху експозицията към операционен риск и одобрява всички по-важни аспекти на вътрешните политики. Основен елемент на системата за операционен риск е съществуването на Комитет по Операционен риск. От третото тримесечие на 2014 г. УниКредит Булбанк прилага нов Усъвършенстван подход (new AMA) за измерване на капиталовото изискване за операционен риск на самостоятелно ниво. В настоящите консолидирани финансови отчети, капиталовите изисквания за операционен риск представляват сумата изчислена по Усъвършенстваният подход за банката на самостоятелно ниво и добавък произтичащ от консолидираните дружества, изчислен по стандартизиран подход.

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(b) Пазарен риск

Управлението и оценката на пазарните рискове, заедно с упражняването на цялостен контрол върху търговията с финансови инструменти, се осъществява от отдел „Пазарен риск". Дейността на отдела е организирана самостоятелно и независимо от дейността на звената, отговорни за търговията и продажбите. Приложимите от отдел „Пазарен риск" политики по управление на риска и одобрените от Банката лимити са изчерпателно регламентирани в "Правилата за дейността на Пазарен риск" и в "Правилата за дейността на Финансови пазари", които подлежат на преглед най-малко веднъж годишно. Изграден е процес по внедряване на нови продукти, при одобрението на които мениджърите по управление на риска имат решаваща роля.

Управлението на пазарните рискове в УниКредит Булбанк АД обхваща дейността по всички сделки по търговско и инвестиционно банкиране, както и управлението на структурата на активите и пасивите на Банката. Рисковите позиции се агрегират най-малко веднъж дневно, анализират се от независимото звено за пазарен риск и се съпоставят с утвърдените от Управителния Съвет и КАП рискови лимити. В допълнение, контролната функция включва и непрекъснат мониторинг и отчетност на рисковите позиции, изпълнението на заложените лимити, както и ежедневно отчитане на резултата на звената „Финансови пазари и инвестиционно посредничество" и „Управление на активите и пасивите".

УниКредит Булбанк АД прилага унифицирани процедури за управление на риска, утвърдени от Групата. Тяхното приложение резултира в синтезирана управленска информация за рисковите параметри на търговските операции на Банката, най-малко веднъж дневно, като освен лимитите за стойност под риск (Value at Risk) се наблюдават и стрес-ориентирани лимити за чувствителност и позиционни лимити. Допълнителни елементи от системата за наблюдение на лимитите са лимита за загуби (loss-warning level), приложим върху агрегираните резултати за определен период, метриката за стресирана стойност под риск (SVaR), лимита за допълнителен риск (Incremental Risk Charge (IRC)) и гранулирани лимити по чувствителност.

За целите на вътрешно управление на риска и в съответствие с груповите изисквания, Банката прилага вътрешния модел за пазарни рискове на Групата IMOD. Моделът е базиран на историческа симулация и обхваща 500 дневен период при генерирането на всеки сценарий, като покрива основните категории рискове: лихвен риск, капиталов риск (общ и специфичен), валутен риск и позиционен стоков риск. Вътрешният модел включва също така калкулация на стресирана стойност под риск (Stressed VaR) и калкулация за допълнителен риск от неизпълнение и миграционен риск при инструменти със специфичен лихвен риск (Incremental risk charge). Резултатите от симулациите, придружени с основна информация за статистическото разпределение и усвояването на отделните лимити, се докладват на ежедневна база на Ръководството. В допълнение към резултатите от вътрешния модел, ежедневната отчетност включва и информация за резултата на наблюдаваните звена, като в допълнение към стандартните компоненти съгласно МСФО се добавя и ефектът от пазарна преоценка на всички позиции в банков портфейл (независимо от тяхното счетоводно представяне съгласно МСФО), като по този начин се получава информация за т.нар „обща възвращаемост" (total return). Корекции в справедливите стойности (Fair Value Adjustments (FVA)) се прилагат, когато това е в съответствие с основните цели на оценяването по справедлива стойност. Приложението на кредитни/дебитни корекции за кредитен риск (Credit/Debit Value Adjustments (CVA/DVA)) по отношение на извънборсови (OTC) деривати беше допълнително развито през 2014 и интегрирано при представяне на резултатите от дейността на звеното за корпоративни продажби и деривати на тримесечна база.

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

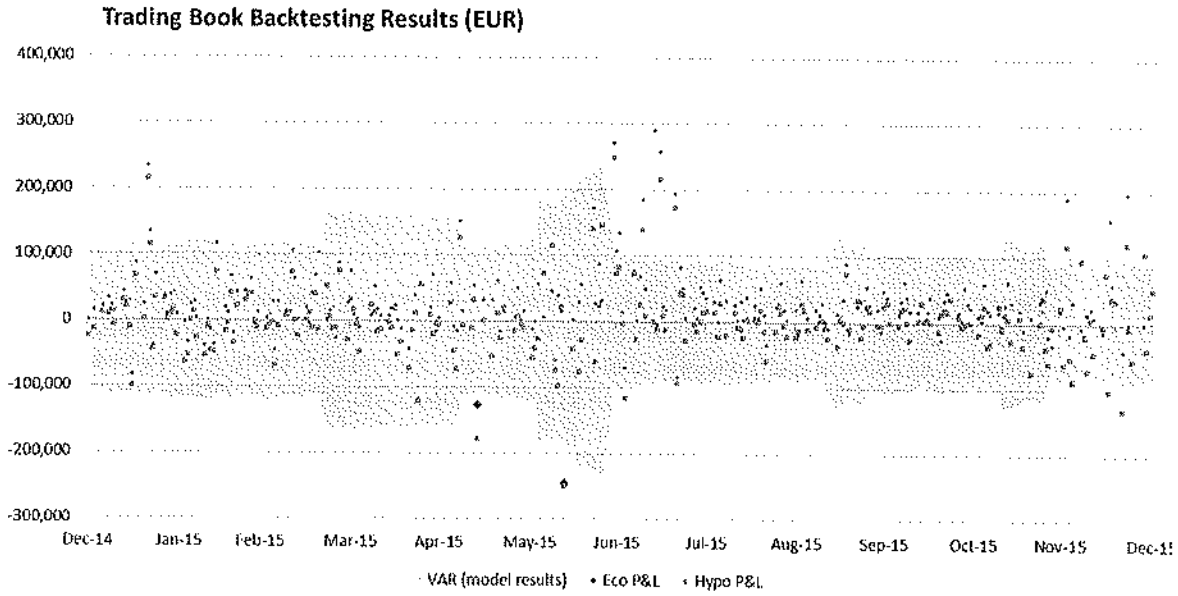
(b) Пазарен риск (продължение)

През 2015 г., стойността под риск (VaR) за еднодневен период при 99% едностранен доверителен интервал се движеше в границите между 3.19 млн. евро и 9.48 млн. евро, или средно около 6.76 млн. евро, като кредитните спредове и общия лихвен риск са определящите рискови фактори както за търговския, така и за банковия портфейл.

Стойността под риск (VaR) на УниКредит Булбанк АД на консолидирана основа по рискови категории в милиони евро за 2015 г. е, както следва:

Рискова категория	Минимум	Максимум	Средно	31 декември 2015
Лихвен риск	1.63	3.49	2.40	2.86
Кредитен спред	3.00	8.26	6.13	8.21
Валутен риск	0.06	0.09	0.08	0.08
Vega риск	-	-	-	-
VaR кумулативен[1]	**3.19**	**9.48**	**6.76**	**8.98**

Надеждността и точността на вътрешния модел се проверява ежедневно, чрез сравнителни тестове (back-testing) на симулираните резултати с действително наблюдаваните движения на пазарните параметри и стойностите на портфейлите като цяло. Резултатите от сравнителните тестове през 2014 г. ни дават основание да потвърдим надеждността на използвания от Банката вътрешен модел, като през годината са отчетени само 2 (две) негативни превишения.

Освен стойността под риск (VaR), рисковите позиции в Банката се ограничават чрез лимити за чувствителност. Един от важните ежедневни отчети включва стойност на лихвена базисна точка (чувствителност при паралелна промяна на лихвените проценти/спредовете с 0.01% за всеки времеви период), стойност на кредитна базисна точка (чувствителност при паралелна промяна на кредитните спредове с 0.01% за всеки времеви период), както и чувствителността при промяна във валутните курсове. По отношение на общия лихвен риск, лимитите за стойност на лихвена базисна точка (Basis Point Value) ограничават максималната открита позиция по валути и времеви периоди посредством гранична стойност за промяна в стойността при паралелно движение на лихвените криви с 0.01% (1 базисна точка).

[1] Включва диверсификационни ефекти между рисковите фактори

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(b) Пазарен риск (продължение)

Следващата таблица дава агрегирана информация за лихвената чувствителност на Банката на консолидирана основа към 31 декември 2015 г. на позициите в търговски и банков портфейл (стойности в евро при промяна на лихвените криви с 1 базисна точка):

IR Basis point shift (EUR)

CCY	0-3M	3M-1Г	1Г-3Г	3Г-10Г	10Г-	Общо
EUR	14 619	38 724	(26 439)	(77 046)	16 602	**(33 540)**
BGN	2 245	(4 496)	(63 896)	(175 251)	(783)	**(242 181)**
USD	(3 850)	1 015	1 132	(216)	-	**(1 919)**
CHF	76	236	(109)	(37)	-	**166**
GBP	(462)	268	33	-	-	**(161)**
Other	(7)	-	-	-	-	**(7)**
Total ABS	**21 259**	**44 739**	**91 609**	**252 550**	**17 385**	**277 974**

Изразена като обща стойност на базисна точка (total basis-point), чувствителността спрямо промени в кредитни спредове към 31 декември 2015 г. възлиза на 583 179 евро общо за търговски и банков портфейл, при основен дял на инструментите в държавен дълг и относително нисък дял за инструменти на финансови и корпоративни емитенти.

SP Basis point shift

Issuer	0-3M	3M-1Г	1Г-3Г	3Г-10Г	10Г-	Общо
Централни правителства	(133)	(8 374)	(59 355)	(431 858)	(79 371)	**(579 091)**
Местни правителсва	-	-	(129)	(1 304)	-	**(1 433)**
Корпоративни клиенти	-	-	-	(2 655)	-	**(2 655)**
Total ABS	**133**	**8 374**	**59 484**	**435 817**	**79 371**	**583 179**

Резултатите от вътрешния модел се допълват от различни стрес-сценарии, с цел идентификация на потенциалния ефект върху доходите на Банката. Допусканията при такива стрес-сценарии включват възможни екстремални движения на цени или лихви както и значително влошаване на пазарната ликвидност. Резултатите от стрес-тестовете по основни класове активи и портфейли (кредитен спред, лихвени проценти и валутни курсове), както и очаквания ефект върху ликвидността на Банката се представят ежемесечно на КАП. През 2015 г. Ръководството на Банката продължи да прилага предпазлива рискова политика като заложи основно на клиентски-ориентирания бизнес.

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(b) Пазарен риск (продължение)

УниКредит Булбанк АД оперира и в чуждестранна валута, поради което е изложена и на валутен риск. Нетната валутна позиция в търговски и банков портфейл се наблюдава на дневна база и е ограничена от отделни позиционни овърнайт лимити.
Към 31 декември 2015 година валутният баланс на УниКредит Булбанк АД е, както следва:

В хиляди лева

	Лева и евро	Други чуждестранни валути	Общо
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда при Централната Банка	4 570 616	14 782	**4 585 398**
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	10 147	-	**10 147**
Деривати държани за търгуване	101 173	25 098	**126 271**
Деривати държани за хеджиране	13 455	-	**13 455**
Кредити и аванси на банки	1 189 268	37 214	**1 226 482**
Кредити и аванси на клиенти	10 021 050	301 152	**10 322 202**
Финансови активи на разположение за продажба	2 282 226	-	**2 282 226**
Инвестиции в асоциирани предприятия	2 732	-	**2 732**
Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти	169 396	-	**169 396**
Дълготрайни нематериални активи	25 405	-	**25 405**
Текущи данъчни активи	33	-	**33**
Отсрочени данъчни активи	6 526	-	**6 526**
Други активи	108 312	60	**108 372**
ОБЩО АКТИВИ	**18 500 339**	**378 306**	**18 878 645**
ПАСИВИ			
Финансови пасиви държани за търгуване	75 597	24 557	**100 154**
Деривати за хеджиране	35 400	-	**35 400**
Депозити от банки	2 393 918	216 333	**2 610 251**
Депозити от клиенти	11 732 197	1 563 542	**13 295 739**
Провизии	30 793	22 369	**53 162**
Текущи данъчни пасиви	8 576	-	**8 576**
Отсрочени данъчни пасиви	84	-	**84**
Други пасиви	103 254	2 235	**105 489**
ОБЩО ПАСИВИ	**14 379 819**	**1 829 036**	**16 208 855**
КАПИТАЛ	**2 669 790**	-	**2 669 790**
Задбалансова спот и форуърд позиция	(1 456 038)	1 462 114	**6 076**
Нетна позиция	**(5 308)**	**11 384**	**6 076**

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(b) Пазарен риск (продължение)

Към 31 декември 2014 година валутният баланс на УниКредит Булбанк АД е, както следва:

В хиляди лева

	Лева и евро	Други чуждестранни валути	Общо
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда при Централната Банка	1 076 694	15 535	**1 092 229**
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	5 607	-	**5 607**
Деривати държани за търгуване	100 111	24 417	**124 528**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	60 754	-	**60 754**
Кредити и аванси на банки	1 478 766	148 723	**1 627 489**
Кредити и аванси на клиенти	10 816 879	295 524	**11 112 403**
Финансови активи на разположение за продажба	1 492 803	-	**1 492 803**
Инвестиции държани до падеж	-	136 663	**136 663**
Инвестиции в асоциирани предприятия	2 716	-	**2 716**
Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти	183 217	-	**183 217**
Дълготрайни нематериални активи	24 836	-	**24 836**
Текущи данъчни активи	6 993	-	**6 993**
Отсрочени данъчни активи	2 656	-	**2 656**
Други активи	111 152	60	**111 212**
ОБЩО АКТИВИ	**15 363 184**	**620 922**	**15 984 106**
ПАСИВИ			
Финансови пасиви държани за търгуване	61 711	24 229	**85 940**
Деривати за хеджиране	41 223	702	**41 925**
Депозити от банки	2 401 378	233 722	**2 635 100**
Депозити от клиенти	9 628 478	1 038 307	**10 666 785**
Подчинени пасиви	70 596	-	**70 596**
Провизии	21 852	20 088	**41 940**
Текущи данъчни пасиви	5 377	-	**5 377**
Отсрочени данъчни пасиви	1 176	-	**1 176**
Други пасиви	80 763	1 956	**82 719**
ОБЩО ПАСИВИ	**12 312 554**	**1 319 004**	**13 631 558**
КАПИТАЛ	**2 352 548**	**-**	**2 352 548**
Задбалансова спот и форуърд позиция	**(686 360)**	**700 922**	**14 562**
Нетна позиция	**11 722**	**2 840**	**14 562**

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(c) Ликвиден риск

Съгласно утвърдените Групови стандарти, УниКредит Булбанк АД управлява ликвидния риск (заемащ централно място в банковия бизнес) чрез наблюдаване и контролиране на своите краткосрочни и средносрочни ликвидни нужди. В тази връзка, ликвидната ситуация се анализира спрямо стандартни и стрес сценарии. Методите за анализ на ликвидността, съответните отговорности, както и процедурите по плана за финансиране и плана за действия при извънредни ситуации, са дефинирани в Политиката за управление на ликвидността.

На оперативно ниво краткосрочната ликвидност се управлява от звеното „Финансови пазари и инвестиционно посредничество", а структурната ликвидност - от звеното „Управление на Активите и Пасивите". Съгласно утвърдената Политика за управление на ликвидността, „Управление на Активите и Пасивите" следи на дневна база краткосрочните потоци, произтичащи от търговски сделки с хоризонт до три месеца. Структурната ликвидност се наблюдава на седмична база и се изготвя при сценарий действащо предприятие. За целите на управление, ежедневно се наблюдават утвърдени лимити за краткосрочна ликвидност, които са функция на основния привлечен ресурс и на резултатите от ликвидните стрес-тестове. Лимитите за структурна ликвидност определят минималното покритие на дългосрочните активи с кохерентни пасиви.

Неразделна част от процеса по управление на ликвидността е наблюдението на резултатите от регулярно извършвани стрес-тестове, базирани на стандартизирани Групови сценарии и специфични местни такива. Тези сценарии описват ефектите в ситуация на пазарна или репутационна криза, като съдържат и предположения за очакваното поведение на нефинансови клиенти. Очакваните изходящи парични потоци се сравняват с наличните ликвидни активи (главно ценни книжа приемливи като обезпечения от централната банка) с цел да се оцени способността на Банката за поемане на ликвиден шок в 40 дневен хоризонт. Резултатите от екстремния сценарий, комбиниращ пазарна и репутационна криза, показа добро покритие през 2015 г., което означава, че при заложените екстремни параметри Банката би била в състояние да посрещне ликвиден шок със собствени средства.

Следващите таблици представят анализ на очакваната реализация на финансовите активи както и финансовите пасиви на Банката, разпределени във времеви периоди в зависимост от остатъчния срок до падежа, за пасивите с определен падеж и моделно мапиране за пасивите с неопределен падеж или подлежащи на подновяване. Брутният размер включва също така и очакваните или договорените лихвени плащания. Действителните парични потоци обикновено се различават от представените, тъй като обичайно повечето клиентски депозити имат икономически по-дълъг остатъчен срок поради честото им предоговаряне (подновяване).

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(c) Ликвиден риск (продължение)

В хиляди лева

Падежна таблица към 31.12.2015	До 1 година	Над 1 година	Общо
АКТИВИ			
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	10 147	-	**10 147**
Кредити и аванси на банки	503 493	722 989	**1 226 482**
Кредити и аванси на клиенти	3 613 833	6 708 369	**10 322 202**
Финансови активи на разположение за продажба	148 450	2 133 776	**2 282 226**
Други активи	48 389	59 983	**108 372**
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	**4 324 312**	**9 625 117**	**13 949 429**

В хиляди лева

Падежна таблица към 31.12.2014	До 1 година	Над 1 година	Общо
АКТИВИ			
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	5 607	-	**5 607**
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	60 754	**60 754**
Кредити и аванси на банки	1 243 272	384 217	**1 627 489**
Кредити и аванси на клиенти	4 841 382	6 271 021	**11 112 403**
Финансови активи на разположение за продажба	442 191	1 050 612	**1 492 803**
Инвестиции държани до падеж	136 663	-	**136 663**
Други активи	46 551	64 661	**111 212**
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	**6 715 666**	**7 831 265**	**14 546 931**

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(c) Ликвиден риск (продължение)

В хиляди лева

Падежна таблица към 31.12.2015	Балансова стойност	Брутен номинален входящ (изходящ) паричен поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година
Недеривативни задължения						
Депозити на банки	**2 610 251**	**(2 684 890)**	(447 103)	(175 172)	(513 376)	(1 549 239)
Депозити на клиенти	**13 295 739**	**(13 314 175)**	(9 038 254)	(1 477 972)	(2 240 857)	(557 092)
Неусвоени кредитни ангажименти	-	**(1 662 149)**	(24 932)	-	(307 498)	(1 329 719)
Общо недеривативни задължения	**15 905 990**	**(17 661 214)**	**(9 510 289)**	**(1 653 144)**	**(3 061 731)**	**(3 436 050)**
Деривати за търгуване, нетно	**26 117**					
Изходящ поток		**(3 505 905)**	(2 028 474)	(580 642)	(640 540)	(256 249)
Входящ поток		**3 536 711**	2 033 863	581 239	646 810	274 799
Деривати за хеджиране, нетно	**(21 945)**					
Изходящ поток		**(104 087)**	(51 484)	(254)	(41 110)	(11 239)
Входящ поток		**83 448**	69 752	-	13 581	115
Общо деривативни задължения	**4 172**	**10 167**	**23 657**	**343**	**(21 259)**	**7 426**
Общо задължения	**15 910 162**	**(17 651 047)**	**(9 486 632)**	**(1 652 801)**	**(3 082 990)**	**(3 428 624)**

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(c) Ликвиден риск (продължение)

В хиляди лева

Падежна таблица към 31.12.2014	Балансова стойност	Брутен номинален входящ (изходящ) паричен поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 години
Недеривативни задължения						
Депозити на банки	2 635 100	(2 748 876)	(598 854)	(27 826)	(274 883)	(1 847 313)
Депозити на клиенти	10 666 785	(10 695 424)	(7 175 875)	(1 291 830)	(1 882 985)	(344 734)
Подчинени пасиви	70 596	(70 797)	-	-	(33 263)	(37 534)
Неусвоени кредитни ангажименти	-	(1 285 375)	(19 281)	-	(237 794)	(1 028 300)
Общо недеривативни задължения	13 372 481	(14 800 472)	(7 794 010)	(1 319 656)	(2 428 925)	(3 257 881)
Деривати за търгуване, нетно	38 588					
Изходящ поток		(2 678 304)	(1 309 821)	(542 009)	(522 303)	(304 171)
Входящ поток		2 721 934	1 315 675	548 106	530 589	327 564
Деривати за хеджиране, нетно	(41 925)					
Изходящ поток		(64 980)	(988)	(1 604)	(4 659)	(57 729)
Входящ поток		22 349	47	62	146	22 094
Общо деривативни задължения	(3 337)	999	4 913	4 555	3 773	(12 242)
Общо задължения	13 369 144	(14 799 473)	(7 789 097)	(1 315 101)	(2 425 152)	(3 270 123)

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(d) Кредитен риск

Кредитният риск се дефинира като потенциални загуби, произтичащи от неизпълнение на договорни задължения, свързани с вземания на Банката по притежавани от нея финансови инструменти.

Банката ефективно управлява кредитния риск, присъщ както за търговския, така и за банковия портфейл.

Банката прилага различни подходи и е структурирала отделни звена във връзка с наблюдение на кредитния риск на корпоративни клиенти, малки и средни предприятия и физически лица и домакинства.

(i) Кредитен риск в търговски портфейл

За целите на управление на портфейлите и ограничаване на риска по сделките с деривати и ценни книжа с банки и клиенти, УниКредит Булбанк АД използва групов модел за оценка на риска от контрагента базиран на Монте Карло симулации чрез прогнозиране на бъдещата експозиция на ниво портфейл за всеки един контрагент по отделно. Калкулациите се основават на пазарните волатилности, корелационните зависимости между специфични риск фактори, бъдещи парични потоци и стрес предположения, отчитайки, там където е приложимо, споразумения за нетиране и обезпечения. На симулационен преглед подлежат всички основни видове сделки, като валутни и лихвени деривати, деривати обвързани с капиталови и дългови инструменти, кредитни и стокови деривати.

Текущото изпълнение на трежъри деривативните лимити и лимитите за ценни книжа са налични в реално време в централната групова трежъри система.

В допълнение УниКредит Булбанк АД ограничава кредитния риск произтичащ от сделки с деривати и репо сделки чрез стриктното използване на рамкови договори (master agreements), задължителен преглед на документацията от правни специалисти и прилагането на стоп клаузи и договори за обезпечения.

За регулаторни цели търговският портфейл включва всички финансови активи държани за търгуване и деривати, които не се държат във връзка с позиции от банков портфейл.

Анализ на кредитното качество към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. базиран на външни рейтинги (там където такива съществуват) са представени в следващата таблица:

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Държавни ценни книжа		
С рейтинг BB+	10 147	5 607
Деривативи (нетно)		-
Банки и други финансови институции	(22 048)	(14 109)
Корпоративни клиенти	26 220	52 697
Общо финансови активи и пасиви държани за търгуване	**14 319**	**44 195**

Държавните ценни книжа оповестени към 31 декември 2015 и 31 декември 2014 включват само облигации на Република България.

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(d) Кредитен риск (продължение)

(ii) Кредитен риск в банков портфейл

Кредитният риск в банковия портфейл се управлява като кредитоспособността на клиентите на Банката се оценява през целия живот на кредита – от датата на получаване в Банката на искането за кредит до датата на крайното погасяване. Издадените банкови гаранции и акредитиви, както и други неотменяеми ангажименти на Банката, също попадат в обхвата на наблюдение на кредитния риск. Като политика на редуциране на кредитния риск, Банката приема различни видове обезпечения в зависимост от кредитния продукт и клиента.

Оценката и класификацията на рискови експозиции, оценката и определянето на размера на загубите от обезценка, и провизиите за кредитен риск, са от изключителната компетенция на Комитета по провизиране и преструктуриране (КПП), учреден в Банката.

Банката прилага принципа на индивидуална и колективна оценка на рисковите кредитни експозиции в зависимост от наличието или отсъствието на обективни индикатори за обезценка и отчитайки приетия праг за индивидуална значимост.

Обективните индикатори за обезценка са тези "събития на загуба", които са възникнали след първоначалното признаване на експозицията и които оказват влияние върху очакваните бъдещи парични потоци по експозицията. С цел постигането на систематичност и последователност при измерването на риска, Банката приема, че съществуват обективни индикатори за обезценка в случаите на възникване на неизпълнение съгласно приложимата регулаторна рамка.

За експозиции с обективни индикатори за обезценка (експозиции в неизпълнение) се формират специфични провизии за загуби от обезценка, като изчислената сума се основава на индивидуална оценка или на портфейлна основа, базирана на модели. За всички експозиции, които не са в неизпълнение, определянето на обезценката се извършва на портфейлна основа, като се групират експозиции със сходни кредитни характеристики. Банката е възприела концепцията за "Очаквана загуба" (EL-Expected Loss) при определянето на обезценката на портфейлна основа, като взема предвид очакваната вероятност за неизпълнение в едногодишен хоризонт, коригирана със "Срока за потвърждаване на загубата" (LCP-Loss Confirmation Period), с цел остойностяване на възникналите загуби съгласно МСФО (IBNR концепция).

Оценката на рисковите кредитни експозиции се извършва минимум един път месечно. Прилаганата от Банката политика за управление на кредитния риск е детайлно описана в „Политиката за оценка на рискови експозиции". Процесът на оценка на условните задължения и заделяне на провизии съгласно изискванията на МСС 37 "Провизии, условни задължения и условни активи" се извършва тогава, когато са налице условия за заделяне на провизии, и задължително в края на годината за целите на изготвяне на годишните финансови отчети на Банката.

Оценката на кредитния риск покрива и законовите изисквания за максимални кредитни лимити, установени в Закона за кредитните институции. Експозиция към един клиент, надвишаваща 10% от собствените средства (капиталовата база) се третира като голяма експозиция и се одобрява от Управителния съвет. Максималният размер на експозиция към един клиент или група свързани лица е 25% от капиталовата база.

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(d) Кредитен риск (продължение)

(ii) Кредитен риск в банков портфейл (продължение)

Следващата таблица показва съотношението към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. на големи експозиции към най-голямата група свързани лица и петте най-големи групи свързани лица:

В хиляди лева

	Кредитна експозиция преди риск трансфер		Кредитна експозиция след риск трансфер		% от капиталовата база	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	2015	2014
Най-голяма кредитна експозиция на група свързани лица	313 422	420 503	313 020	420 503	13.7%	20.4%
Кредитна експозиция на петте най-големи групи свързани лица	1 026 721	1 151 906	841 782	883 063	36.9%	42.9%

Анализ на разпределението на загубите от обезценка към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. по предоставените кредити и аванси на клиенти е представен в следващата таблица:

В хиляди лева

	Стойност преди обезценка		Обезценка		Балансова стойност	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Обезценени експозиции в неизпълнение, в т.ч.:	**1 504 992**	**1 613 180**	**997 475**	**987 028**	**507 517**	**626 152**
на индивидуална основа	*734 375*	*803 552*	*405 959*	*398 832*	*328 416*	*404 720*
на портфейлна основа	*770 617*	*809 628*	*591 516*	*588 196*	*179 101*	*221 432*
Обслужвани експозиции, обезценени на портфейлна основа	**8 742 695**	**8 255 784**	**73 840**	**74 768**	**8 668 855**	**8 181 016**
Необезценени просрочени експозиции в неизпълнение, в т.ч.:	**192 634**	**155 981**	**-**	**-**	**192 634**	**155 981**
на индивидуална основа	*147 265*	*92 823*	-	-	*147 265*	*92 823*
на портфейлна основа	*45 369*	*63 158*	-	-	*45 369*	*63 158*
Просрочени се състои от:						
до 90 дни	*69 849*	*66 599*	-	-	*69 849*	*66 599*
от 91 до 180 дни	*30 408*	*9 833*	-	-	*30 408*	*9 833*
над 181 ден	*92 377*	*79 549*	-	-	*92 377*	*79 549*
	192 634	*155 981*	-	-	*192 634*	*155 981*
Непросрочени и необезценени обслужвани експозиции	**953 196**	**2 149 254**	**-**	**-**	**953 196**	**2 149 254**
Общо	**11 393 517**	**12 174 199**	**1 071 315**	**1 061 796**	**10 322 202**	**11 112 403**

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(d) Кредитен риск (продължение)

(ii) Кредитен риск в банков портфейл (продължение)

Разпределението на справедливите стойности на материалните и паричните обезпечения, заложени в полза на Банката по кредити и аванси на клиенти, е както следва:

В хиляди лева

	Кредити и аванси на клиенти	
	31.12.2015	**31.12.2014**
Обезценени експозиции в неизпълнение		
Парични депозити	2 005	1 584
Ипотека	1 136 890	1 409 420
Други обезпечения	650 354	643 926
Обслужвани експозиции, обезценени на портфейлна основа		
Парични депозити	67 165	64 175
Ипотека	8 481 725	7 651 656
Други обезпечения	7 738 776	7 087 047
Необезценени просрочени експозиции в неизпълнение		
Парични депозити	1 642	661
Ипотека	492 642	364 445
Други обезпечения	201 350	107 428
Непросрочени и необезценени обслужвани експозиции		
Парични депозити	61 448	92 431
Ипотека	1 583 650	1 742 494
Дългови ценни книжа	10 847	249 645
Други обезпечения	70 557	41 697
Общо	**20 499 051**	**19 456 609**

Други обезпечения включват най-вече залози върху материални активи, различни от недвижими имоти, цели предприятия и материални запаси.

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(d) Кредитен риск (продължение)

(ii) Кредитен риск в банков портфейл (продължение)

Концентрацията на рисковите експозиции в различи сектори на икономиката, както и тяхното географско разпределение към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. е както следва:

В хиляди лева

	Кредити и аванси на клиенти		Кредити и аванси на банки		Инвестиционни ценни книги	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Концентрация по сектори						
Суверенен дълг	334 584	1 304 281	-	-	2 253 848	1 617 407
Производство	2 175 774	2 197 173	-	-	-	-
Търговия	2 427 585	2 298 659	-	-	-	-
Строителство и операции с недвижими имоти	1 621 401	1 668 010	-	-	67	67
Земеделие и горско стопанство	511 224	443 727	-	-	-	-
Транспорт и комуникации	435 893	412 917	-	-	-	-
Хотелиерство и туризъм	162 473	146 718	-	-	-	-
Услуги	559 310	462 997	-	-	-	-
Финансови услуги	186 404	344 148	1 226 482	1 627 489	31 043	14 708
Банкиране на дребно						
Жилищни кредити	1 604 843	1 590 636	-	-	-	-
Потребителски кредити	1 243 350	1 170 138	-	-	-	-
Други кредити	130 676	134 795	-	-	-	-
	11 393 517	**12 174 199**	**1 226 482**	**1 627 489**	**2 284 958**	**1 632 182**
Загуби от обезценка	(1 071 315)	(1 061 796)	-	-	-	-
Общо	**10 322 202**	**11 112 403**	**1 226 482**	**1 627 489**	**2 284 958**	**1 632 182**
Концентрация по географско разположение						
Европа	11 312 522	12 173 246	1 213 354	1 584 633	2 284 958	1 632 182
Северна Америка	39 966	148	12 399	42 503	-	-
Азия	2 935	654	606	322	-	-
Африка	130	117	-	-	-	-
Южна Америка	12	32	-	-	-	-
Австралия	37 952	2	123	31	-	-
	11 393 517	**12 174 199**	**1 226 482**	**1 627 489**	**2 284 958**	**1 632 182**
Загуби от обезценка	(1 071 315)	(1 061 796)	-	-	-	-
Общо	**10 322 202**	**11 112 403**	**1 226 482**	**1 627 489**	**2 284 958**	**1 632 182**

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(е) Операционен риск

Операционният риск е риск от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития (като включва в себе си правен риск). Примерите включват компенсации, платени на клиенти, поради неправилно/неадекватно консултиране по отношение на даден продукт, повреда на ИТ системи, имуществени щети, грешки при изпълнение на операции или измами. Те са предмет на консолидирано измерване и управление (събиране на база данни, външни данни, сценарии, индикатори), въз основа на които се изчислява капиталът за операционен риск.

Рамката за управление на операционния риск в УниКредит Булбанк представлява набор от политики и процедури, сред които Групови правила и местни документи за контрол, измерване и минимизиране на експозицията към операционен риск. Банката разполага със специална функция за управление на операционния риск, която е независима от бизнес и оперативните звена. Отговорностите на отдел „Операционен и Репутационен риск" съответстват на тези, предвидени от Групата УниКредит. Номинирани Мениджъри операционен риск в централите и клоновата мрежа, работещи на децентрализиран принцип, отговарят за докладването на операционни събития и предприемането на мерки за минимизиране и предотвратяване на рисковете в техните сфери на дейност. Комитетът по Операционен и Репутационен риск (функцията по репутационен риск е включена през 2013) значително подобри редовния обмен на информация и повиши културата по отношение на операционния риск в Банката. Заседанията се провеждат на тримесечие, като на тях присъства висшето ръководство на Банката. Комитетът по Операционен и Репутационен риск функционира и като постоянна работна група, на която се докладват текущи проблеми и събития, свързани с операционен риск, и служи като платформа за обсъждане на нерешени проблеми с цел намиране на решения за минимизиране на риска.

Функцията Репутационен риск е включена в обхвата на задълженията на звеното Операционен и Репутационен риск. Репутационният риск се дефинира като текущ или перспективен риск, отразяващ се неблагоприятно върху доходността и капитала на Банката в резултат на негативно възприемане на имиджа на Банката от нейните клиенти, контрагенти, акционери, инвеститори, регулаторни органи или персонал. Основните правила и политики по наблюдение и управление на експонираността на Банката към Репутационен риск са одобрени и са в пълно съответствие с Груповите изисквания. В рамките на процеса по управление на Репутационния риск се отделя специално внимание на наблюдението и управлението на експозициите на Банката към специфични икономически сектори и операции, като търговия с оръжие и боеприпаси, ядрена енергетика и др.

Основната дейност на отдел „Операционен и Репутационен риск" през 2015 беше фокусирана върху развитието и усъвършенстването на управлението на операционния риск, чрез отделяне на специално внимание на превантивните действия и мерки с оглед намаляване на бъдещи загуби. Няколко Групови инструкции в тази област бяха успешно приети и внедрени в Банката. Значителни ресурси бяха заделени през годината за развитието, управлението и наблюдението на операционните риск стратегии на УниКредит Булбанк АД (отражението на ефектите от тях се изразява в няколко годишен хоризонт), включително нови подходи за редуциране на кибер риска, риска от измами при кандидатстване за заем, правния риск и т.н. Нещо повече, високото ниво на културата и разбиранията за операционния риск в Банката бяха поддържани непрекъснато чрез провеждането на онлайн обучения и осъществяването на методологическо съдействие на всички структури в Банката от страна на звеното по Операционен и Репутационен Риск.

Най-общо, управлението на операционния и репутационния риск в УниКредит Булбанк е качествено и добре организирано, както е посочено в Годишния валидационен доклад. Това е потвърдено от контролните проверки на екипи на Вътрешна Валидация на Групата и местния Вътрешен одит. Въз основа на тези независими оценки системата за управление и контрол на операционния риск е окачествена като стабилна и добре развита с фокус върху инициативността, предлагането и изпълнението на мерки за минимизиране на риска с активното участие на отдел „Операционен и Репутационен риск" и съответните структури на Банката.

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(f) Базел III оповестявания

През 2014 г. Базел III (CRD IV) регулаторната рамка беше официално утвърдена в България и нейното приложения стана задължително за всички кредитни институции в страната. Съгласно новите изисквания Банката продължава да заделя капитал за покриване на трите основни риска – кредитен, пазарен и операционен.

На самостоятелно ниво Банката прилага Базисен Вътрешно-рейтингов подход (F-IRB) за определяне на капиталовото изискване за кредитен риск към корпоративни клиенти и кредитни институции, както и Усъвършенстван Подход (AMA) за определянето на капиталовите изисквания за операционен риск. По отношение на всички останали експозиции (вкл. тези възникнали при дъщерните предприятия) Банката прилага Стандартизиран Подход (STA).

Новата регулаторна рамка изисква минимални съотношения на Базов Собствен Капитал от Първи ред (CET 1), Капитал от Първи ред и обща капиталова адекватност от съответно 4.5%, 6% и 8%. В допълнение, изцяло в компетенциите на местния регулатор е определянето и налагането на допълнителни капиталови буфери с цел допълнително заздравяване на капиталовите позиции на банките. В тази връзка БНБ въведе два допълнителни буфера, а имено, предпазен капиталов буфер от 2.5% и буфер за системен риск от 3% (общо съответстващи на комбинирано допълнително капиталово изискване за буфери от 5.5%). Капиталовите изисквания за буфери следва да се покрият с капитал от най-високо качество, отговарящ на изискванията за включване в Базов Собствен Капитал от Първи ред (CET 1). Отчитайки въведеното комбинирано допълнително капиталово изискване за буфери, посочените по-горе минимални капиталови съотношения за Базов Собствен Капитал от Първи ред, Капитал от Първи ред и обща капиталова адекватност валидни за България към 31 декември 2015 г. стават съответно 10%, 11.5% и 13.5%.

УниКредит Булбанк АД изпълнява минималните капиталови изисквания със значително превишение още с въвеждането на новата регулаторна рамка (повече информация е представена в следващите параграфи).

Секюритизация

През 2011 г. Банката подписа споразумение за покриване на първа загуба (First Loss Portfolio Guarantee – FLPG) с Европейския Инвестиционен Фонд, което засяга новоотпуснати кредити за МСП. През 2012 г. след съгласуване с БНБ, гореописаното споразумение се третира регулаторно като синтетична секюритизация по стандартизиран подход за нуждите на изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск по Базел III. Обобщени данни за споразумението към 31 декември 2015 г. са представени в следващата таблица:

Наименование	**EIF JEREMIE**	
Вид на секюритизацията:	Гаранция за покриване на първа загуба	
Инициатор:	УниКредит Булбанк АД	
Издател:	Европейски Инвестиционен Фонд (ЕИФ)	
Цел на транзакцията :	Капиталови облекчения и риск трансфер	
Видове активи:	Новоотпуснати кредити на МСП	
Качество на активите към 31.12.2015	Редовни кредити	
Максимален размер на договорения портфейл:	50 000 хил. евро	
Номинална стойност на портфейла	86 005 хил. лева	
Издадени гаранции от трети страни:	Парично покритие на първа загуба от ЕИФ	
Суми и условия на траншовете:		
Вид на транша	Senior	Junior
Стойност към 31.12.2015	43 399 хил. лева	25 405 хил. лева

4. Оповестяване на политиките по управление на риска (продължение)

(f) Базел III оповестявания (продължение)

(i) Собствен капитал и капиталови изисквания

Собственият капитал и капиталовите изисквания на Банката към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. са както следва:

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Капиталова база		
Базов собствен капитал от първи ред (CET 1)	2 260 504	2 034 385
Капитал от първи ред	2 260 504	2 034 385
Капитал от втори ред	23 457	26 405
Общо капиталова база	**2 283 961**	**2 060 790**
Рисково-претеглени активи		
Рисково-претеглени активи за кредитен риск	9 168 071	9 529 901
Рисково-претеглени активи за пазарен риск	10 801	21 175
Рисково-претеглени активи за операционен риск	978 175	1 036 938
Общо Рисково-претеглени активи	**10 157 047**	**10 588 014**
Съотношение на базов собствен капитал от първи ред	**22.26%**	**19.21%**
Съотношение на капитал от първи ред	**22.26%**	**19.21%**
Съотношение на обща капиталова адекватност	**22.49%**	**19.46%**
Минимални изисквания за базисен капитал от първи ред (4.5%)	**457 067**	**476 461**
Минимални изисквания за капитал от първи ред (6%)	**609 423**	**635 281**
Минимални общи капиталови изисквания (8%)	**812 564**	**847 041**
Допълнителни капиталови изисквания за предпазен капиталов буфер (2.5%)	253 926	264 700
Допълнителни капиталови изисквания за буфер за системен риск (3%)	304 711	317 640
Комбинирано допълнително капиталово изискване за буфери (5.5%)	**558 638**	**582 341**
Коригирани минимални изисквания за базисен капитал от първи ред след капиталови буфери (10%)	1 015 705	1 058 801
Коригирани минимални изисквания за капитал от първи ред след капиталови буфери (11.5%)	1 168 060	1 217 622
Коригирани минимални общи капиталови изисквания след капиталови буфери (13.5%)	1 371 201	1 429 382
Свободен капитал след буфери	**912 760**	**631 408**

Както е оповестено по-горе, следвайки предишния пруденциален подход, с въвеждането на Базел III регулаторна рамка през 2014 г. БНБ определи и два допълнителни капиталови буфера. Всички банки следва да отговарят на комбинираното допълнително капиталово изискване за буфери към 31 декември 2014 г. Буферите могат да бъдат покривани само с Базов Собствен Капитал от Първи ред. Към 31 декември 2015 г. капиталовите изисквания остават непроменени.

5. Допускания и преценки

За целите на изготвяне на настоящите консолидирани финансови отчети Ръководството е направило някои допускания и преценки с цел вярно и честно представяне на финансовата позиция на Банката. Тези преценки и допускания предполагат Ръководството да използва цялата налична информация, за да оцени и, където е възможно, да остойности ефектите върху финансовата позиция на Банката според изхода на определени несигурни събития.
Най-общо преценките и допусканията са широко застъпени при оценката на:

- Справедливата стойност на финансови инструменти;
- Справедливата стойност на нефинансови активи;
- Обезценка на финансови активи (особено кредити);
- Оценка на провизиите за конструктивни и/или съдебни задължения.

(a) Определяне на справедливата стойност на финансови инструменти

Както е описано в Приложение **3 (i) (vi)** при определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти Банката прилага следната йерархия в зависимост от използваните изходни данни:

- **Първо ниво**: Котировки (некоригирани) налични на активен пазар за идентични инструменти;
- **Второ ниво:** Оценъчни техники базирани на наблюдаема информация - директно (цени и котировки) или индиректно (производни от цени и котировки). Тази категория включва инструменти оценявани по котировки на активен пазар за сходни инструменти, котировки на идентични или сходни инструменти търгуеми на неактивен пазар или други оценъчни техники, при които изходните данни се основават на общодостъпна наблюдаема пазарна информация.
- **Трето ниво:** Оценъчни техники базирани на значителна ненаблюдаема информация. Тази категория включва всички инструменти, чиято оценка не е базирана на налична, регулярно достъпна и наблюдаема информация, като параметрите основаващи се на ненаблюдаема информация имат превес. Тук попадат и инструментите, при които оценката се базира на котировки на сходни инструменти, но при които се налага използването на значителни корекции базирани на ненаблюдаеми данни с цел отчитането на различията между сравняваните инструменти. В този контекст ненаблюдаеми данни означава, че има несъществена или никаква пазарна информация, която да бъде използвана при определяне на цената по която сделка при пазарни условия би се сключила.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгуеми на активен пазар се основава на пазарни или дилърски котировки. За всички останали финансови инструменти Банката определя справедливата стойност чрез оценъчни техники. Оценъчните техники включват използването на моделите на нетна настояща стойност и дисконтирани парични потоци, сравнение със сходни инструменти, за които са налични пазарни котировки, модели за оценка на опции и др.

Предположенията и базовата информация използвана при оценъчните техники включва безрискови или референтни лихвени нива, кредитни спредове и други параметри необходими за определяне на дисконтовите проценти, цени на облигации и капиталови инструменти, валутни курсове, капиталови индекси, както и очакваната ценова волатилност и корелация. Основната цел на оценъчните техники е да се достигне до цената, която пазарни участници биха получили за да продадат един актив или биха платили, за да прехвърлят пасив при обичайна сделка между тях към съответната отчетна дата.

5. Допускания и преценки (продължение)

(а) Определяне на справедливата стойност на финансови инструменти (продължение)

Също така Банката използва широко застъпени оценъчни модели при определянето на справедливата стойност на често срещани финансови инструменти като лихвени и валутни суапи, при които се използва основно наблюдаема пазарна информация и не се изискват по-специални преценки и допускания. Актуална (наблюдаема) пазарна информация е обикновено налична за листвани капиталови и дългови книжа, борсови деривати и стандартни неборсови такива като лихвени суапи. Този факт допълнително редуцира необходимостта от специфични допускания и преценки от страна на Ръководството и намалява несигурността при определяне на справедливите стойности на финансовите инструменти.

Наличието на пазарна информация и цени зависи от вида на продуктите и пазарите и може да се променя според ликвидността, някои специфични събития или общата конюнктура на финансовите пазари. Оценъчни модели, които се уповават на значителна ненаблюдаема пазарна информация предполагат включването на повече предположения и преценки от страна на Ръководството при определянето на справедливата им стойност. Тези предположения и преценки са насочени главно към определяне на подходящия оценъчен модел, оценка на бъдещите парични потоци от инструмента и вероятността от влошаване на финансовото състояние на емитента, възможните предплащания и не на последно място подходящите дисконтови проценти.

Във връзка с изискванията на МСФО 13 „Оценяване по Справедлива Стойност", Банката обърна специално внимание на преразглеждането на използваните оценъчни техники, особено тези, касаещи оценките на извънборсови деривати и финансови инструменти Второ и Трето ниво, които се представят в отчетите по амортизирана стойност (предоставени кредити и аванси на клиенти и банки и получени депозити от клиенти и банки). В хода на това преразглеждане Банката ефективно приложи одобрените от Групата УниКредит оценъчни техники и методологии.

Извънборсови деривати

CVA (Credit Value Adjustment) представлява корекция върху стойността на извънборсов дериват, отразяваща кредитния риск от контрагента по сделката. Тя може да се разглежда и като остойностяване на пазарната цена на кредитния риск на клиентите. Съгласно утвърдената методология на Групата УниКредит, CVA се изчислява на двустранна база, използвайки пазарно базирани стойности на PD и LGD. При изчисленията на двустранна база, DVA корекция (Debit Value Adjustment), представляваща пазарна оценка на собствения кредитен риск на Банката, също се взема предвид. (за повече информация относно признатите CVA/DVA корекции през 2015 и 2014 виж Приложение **9**).

Кредити и аванси на клиенти и банки

Използваната от Банката техника за оценка на справедливата стойност е базирана на техниката на дисконтиране на парични потоци (DCF) и прилагането на рисково неутрални вероятности за изпадане в неизпълнение. При кредити с отчетено събитие на неизпълнение, оценката на обезценката изисква по-задълбочен анализ на очакваните парични потоци, поради което в съответствие с методологията на Групата УниКредит, Ръководството на Банката разумно приема, че справедливата стойност на тези инструменти е равна на тяхната балансова стойност и всички те се отнасят към Трето ниво по йерархията за определяне на справедливи стойности.

5. Допускания и преценки (продължение)

(а) Определяне на справедливата стойност на финансови инструменти (продължение)

Кредити и аванси на клиенти и банки (продължение)

Тъй като предоставените кредити не се търгуват на активен пазар, специално внимание трябва да се отдели на правилното отнасяне по йерархията за определяне на справедливи стойности съгласно МСФО 7. В тази връзка съгласно методология на Групата УниКредит, приложена и от Банката през 2015, всички случаи при които справедливата стойност на инструмента, изчислена на база безрискова премия се отличава с повече от 2% (2% за 2014) от пълната справедлива стойност (т.е. тази коригирана за кредитен риск), тогава Банката приема, че ненаблюдаемата входяща информация има съществено значение за определянето на справедливата стойност, поради което инструмента се отнася към Трето ниво по йерархията за определяне на справедливи стойности. В случаите, когато това изменение е по-малко от посочения по-горе лимит, тогава инструментът се отнася към Второ ниво по йерархията за определяне на справедливи стойности.

Депозити от банки и клиенти

Използваната от Банката техника за оценка на справедливата стойност, представлява дисконтиране на парични потоци (DCF), като приложимият дисконтов фактор е сумата от безрисковата премия и собствен кредитен риск (ликвиден спред). Аналогично, както при кредитите и авансите към банки и клиенти, и при депозитите са приложими същите лимити за безрискова и рисково-коригирана справедлива стойност за целите на определяне на йерархичното ниво на справедливата стойност. В допълнение, съгласно актуализираната методология на Групата УниКредит към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 всички депозити на виждане са отнесени към ниво 3 по йерархията за определяне на справедливи стойности.

5. Допускания и преценки (продължение)

(а) Определяне на справедливата стойност на финансови инструменти (продължение)

Следващата таблица дава информация за нивата на йерархичност при определяне на справедливите стойности на финансовите инструменти към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. .

В хиляди лева

Инструмент	Ниво 1		Ниво 2		Ниво 3		Общо	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	-	-	10 147	5 607	-	-	10 147	5 607
Деривати държани за търгуване	-	-	125 694	123 530	577	998	126 271	124 528
Деривати за хеджиране	-	-	13 455	-	-	-	13 455	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	-	-	60 754	-	60 754
Финансови активи на разположение за продажба	1 188 240	200 347	1 061 872	1 275 736	32 114	16 720	2 282 226	1 492 803
Финансови активи държани до падеж	-	136 723	-	-	-	-	-	136 723
Кредити и аванси на банки	-	-	274 668	1 341 932	904 052	276 375	1 178 720	1 618 307
Кредити и аванси на клиенти	-	-	3 230 089	5 063 603	8 060 914	7 142 118	11 291 003	12 205 721
	1 188 240	**337 070**	**4 715 925**	**7 810 408**	**8 997 657**	**7 496 965**	**14 901 822**	**15 644 443**
Финансови пасиви държани за търгуване	-	-	100 154	85 940	-	-	100 154	85 940
Деривати за хеджиране	-	-	35 400	41 925	-	-	35 400	41 925
Депозити от банки	-	-	1 874 088	1 614 809	689 951	1 039 675	2 564 039	2 654 484
Депозити от клиенти	-	-	6 200 873	5 198 872	7 108 054	5 482 659	13 308 927	10 681 531
Подчинени пасиви	-	-	-	-	-	70 588	-	70 588
	-	-	**8 210 515**	**6 941 546**	**7 798 005**	**6 592 922**	**16 008 520**	**13 534 468**

5. Допускания и преценки (продължение)

(а) Определяне на справедливата стойност на финансови инструменти (продължение)

Движението на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и отнесени към Трето Ниво по йерархията за определяне на справедлива стойност за 2015 година е както следва:

В хиляди лева

	Финансови активи държани за търгуване	Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	Финансови активи на разположение за продажба
Начално салдо (1 януари 2015)	**998**	**60 754**	**16 720**
Увеличения	**380**	**10 076**	**16 497**
Приходи признати в печалбата или загубата	-	10 076	-
Приходи признати в капитала	-	-	16 497
Прекласифициране от други нива	380	-	-
Намаления	**(801)**	**(70 830)**	**(1 103)**
Продажби	-	(68 751)	-
Падеж	(14)	(600)	(1 089)
Загуби признати в печалбата или загубата	(203)	(4)	-
Прекласифициране в други нива	(584)	-	-
Други намаления	-	(1 475)	(14)
Крайно салдо (31 декември 2015)	**577**	**-**	**32 114**

5. Допускания и преценки (продължение)

(а) Определяне на справедливата стойност на финансови инструменти (продължение)

Информация за справедливите стойности на финансовите инструменти по видове към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. е както следва:

В хиляди лева

Декември 2015	Справедлива стойност в печалбата или загубата	Кредити и вземания	Държани за продажба	Хеджиращи деривати	Други по амортизирана стойност	Общо балансова стойност	Справедлива стойност
АКТИВИ							
Парични средства и парични салда при Централната банка	-	-	-	-	4 585 398	**4 585 398**	**4 585 398**
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	10 147	-	-	-	-	**10 147**	**10 147**
Деривати държани за търгуване	126 271	-	-	-	-	**126 271**	**126 271**
Деривати държани за хеджиране	-	-	-	13 455	-	**13 455**	**13 455**
Кредити и аванси на банки	-	1 226 482	-	-	-	**1 226 482**	**1 178 720**
Кредити и аванси на клиенти	-	10 322 202	-	-	-	**10 322 202**	**11 291 003**
Финансови активи на разположение за продажба	-	-	2 282 226	-	-	**2 282 226**	**2 282 226**
ОБЩО АКТИВИ	**136 418**	**11 548 684**	**2 282 226**	**13 455**	**4 585 398**	**18 566 181**	**19 487 220**
ПАСИВИ							
Финансови пасиви държани за търгуване	100 154	-	-	-	-	**100 154**	**100 154**
Деривати за хеджиране	-	-	-	35 400	-	**35 400**	**35 400**
Депозити от банки	-	-	-	-	2 610 251	**2 610 251**	**2 564 039**
Депозити от клиенти	-	-	-	-	13 295 739	**13 295 739**	**13 308 927**
ОБЩО ПАСИВИ	**100 154**	**-**	**-**	**35 400**	**15 905 990**	**16 041 544**	**16 008 520**

5. Допускания и преценки (продължение)

(а) Определяне на справедливата стойност на финансови инструменти (продължение)

В хиляди лева

Декември 2014	Справедлива стойност в печалбата или загубата	Държани до падеж	Кредити и вземания	Държани за продажба	Хеджиращи деривати	Други по амортизирана стойност	Общо балансова стойност	Справедлива стойност
АКТИВИ								
Парични средства и парични салда при Централната банка	-	-	-	-	-	1 092 229	1 092 229	1 092 229
Недеривативни финансови активи държани за търгуване	5 607	-	-	-	-	-	5 607	5 607
Деривати държани за търгуване	124 528	-	-	-	-	-	124 528	124 528
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	60 754	-	-	-	-	-	60 754	60 754
Кредити и аванси на банки	-	-	1 627 489	-	-	-	1 627 489	1 618 307
Кредити и аванси на клиенти	-	-	11 112 403	-	-	-	11 112 403	12 205 721
Финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	1 492 803	-	-	1 492 803	1 492 803
Инвестиции държани до падеж	-	136 663	-	-	-	-	136 663	136 723
ОБЩО АКТИВИ	**190 889**	**136 663**	**12 739 892**	**1 492 803**	**-**	**1 092 229**	**15 652 476**	**16 736 672**
ПАСИВИ								
Финансови пасиви държани за търгуване	85 940	-	-	-	-	-	85 940	85 940
Деривати за хеджиране	-	-	-	-	41 925	-	41 925	41 925
Депозити от банки	-	-	-	-	-	2 635 100	2 635 100	2 654 484
Депозити от клиенти	-	-	-	-	-	10 666 785	10 666 785	10 681 531
Подчинени пасиви	-	-	-	-	-	70 596	70 596	70 588
ОБЩО ПАСИВИ	**85 940**	**-**	**-**	**-**	**41 925**	**13 372 481**	**13 500 346**	**13 534 468**

5. Допускания и преценки (продължение)

(b) Определяне на справедливата стойност на нефинансови активи

Определянето на справедливата стойност на нефинансови активи се прилага непериодично за целите на изчисляване на възстановимата стойност на инвестиционните имоти. Банката е възприела политика, при която възстановимата стойност на инвестиционните имоти се приема за равна на тяхната справедлива стойност (разходите по продажбата се приемат за несъществени). Справедливите стойности се определят от външен оценител, отчитайки най-доброто използване на актива (максимизиране на стойността). Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. за всички инвестиционни имоти е извършена външна оценка и в случаите когато определената справедлива стойност е по-ниска от балансовата е призната обезценка. (виж още Приложение **30**)

(c) Обезценка на финансови инструменти

При определяне на обезценката на финансови инструменти, отчитани по амортизирана стойност, Ръководството прави преценки за настоящата стойност на бъдещите парични потоци от инструмента, които очаква да получи. За целите на тази преценка се взема под внимание финансовата позиция на длъжника и стойността на обезпечението.

Колективната обезценка обхваща възникнали кредитни загуби в портфейли от кредити със сходни кредитни характеристики, в случаите когато се предполага, че в тези портфейли са включени обезценени кредити. За целите на тази преценка факторите, които имат основно значение са кредитното качество на портфейлите, техния размер, концентрации и др. икономически фактори. Практически, колективната обезценка се базира на концепцията за очаквана загуба (Expected Loss), коригирана със стойността на средния период за установяване на загубата (Loss Confirmation Period) с цел да се установи размера на възникналите загуби към отчетната дата. Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. средният период за установяване на загуби приложен от Банката е 6 месеца.

Точността на преценките зависи преди всичко от това, колко прецизно се оценяват бъдещите парични потоци при индивидуално обезценени кредити, както и от параметрите и факторите залегнали при колективната обезценка.

(d) Провизии

При остойностяване на провизиите Ръководството ползва експертни оценки на специалисти в съответните области, като правни и регулаторни консултанти, и се приема обикновено по-консервативната оценка с цел защита на Банката от неблагоприятно развитие на едно или няколко несигурни събития.

6. Отчитане по сегменти

Бизнес сегментите плащат и получават лихва от Управление на Активите и Пасивите при пазарни условия, чрез вътрешни трансферни цени (FTP), които отразяват разходите за финансиране по валути и матуритети. В допълнение се извършва и разпределение на разходите за капитал съразмерно със съответните рисково претеглени активи на бизнес сегменти. Поради спецификата на лизинговия бизнес той е представен като отделен бизнес сегмент.

Основните бизнес сегменти в Банката са:

- Банкиране на дребно;
- Корпоративно и инвестиционно банкиране и частно банкиране;
- Лизинг;
- Управление на активите и пасивите (УАП) и други.

6. Отчитане по сегменти (продължение)

В хиляди лева

Декември 2015	Банкиране на дребно	Корпоративно и инвестиционно банкиране и частно банкиране	УАП и други	Лизинг	Общо
Нетен лихвен доход	337 240	265 986	(47 048)	23 213	**579 391**
Приходи от дивиденти	-	-	788	-	**788**
Нетен доход от такси и комисиони	118 635	73 246	1 854	5 017	**198 752**
Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви, държани за търгуване	20 526	45 844	(4 928)	(3)	**61 439**
Нетни печалби (загуби) от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	10 072	-	-	**10 072**
Нетни реализирани печалби (загуби) от инвестиции, отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	1 852	4 828	-	**6 680**
Други оперативни приходи/(разходи), нетно	24	(547)	(4 824)	(1 020)	**(6 367)**
БРУТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД	**476 425**	**396 453**	**(49 330)**	**27 207**	**850 755**
Разходи за персонала	(53 093)	(17 054)	(55 736)	(5 793)	**(131 676)**
Общи административни разходи	(58 181)	(10 217)	(88 580)	(3 335)	**(160 313)**
Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи за продажба	(16 733)	(4 327)	(23 893)	(293)	**(45 246)**
Общо преки разходи	**(128 007)**	**(31 598)**	**(168 209)**	**(9 421)**	**(337 235)**
Разпределяне на непреки разходи	(53 029)	(30 534)	83 563	-	**-**
ОБЩО ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ	**(181 036)**	**(62 132)**	**(84 646)**	**(9 421)**	**(337 235)**
Разходи за провизии	(23 756)	(19 179)	31 819	-	**(11 116)**
Разходи от обезценка на финансови активи	(40 137)	(77 334)	6 860	(13 678)	**(124 289)**
Нетни печалби (загуби) от продажбата на имоти, машини и съоръжения	-	-	236	215	**451**
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	**231 496**	**237 808**	**(95 061)**	**4 323**	**378 566**
Разходи за данъци	(23 151)	(23 781)	8 821	(264)	**(38 375)**
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	**208 345**	**214 027**	**(86 240)**	**4 059**	**340 191**
АКТИВИ	**3 520 941**	**12 260 205**	**2 270 179**	**827 320**	**18 878 645**
ПАСИВИ	**7 211 002**	**6 512 759**	**1 684 653**	**800 441**	**16 208 855**

6. Отчитане по сегменти (продължение)

В хиляди лева

Декември 2014	Банкиране на дребно	Корпоративно и инвестиционно банкиране и частно банкиране	УАП и други	Лизинг	Общо
Нетен лихвен доход	282 820	242 152	(16 707)	21 630	**529 895**
Приходи от дивиденти	-	-	1 246	-	**1 246**
Нетен доход от такси и комисиони	114 052	68 516	(289)	4 614	**186 893**
Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви, държани за търгуване	17 180	43 197	(1 914)	24	**58 487**
Нетни печалби (загуби) от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	(192)	-	-	**(192)**
Нетни реализирани печалби (загуби) от инвестиции, отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	2 321	232	-	**2 553**
Други оперативни приходи, нетно	287	(353)	2 965	709	**3 608**
БРУТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД	**414 339**	**355 641**	**(14 467)**	**26 977**	**782 490**
Разходи за персонала	(49 376)	(16 834)	(51 366)	(5 726)	**(123 302)**
Общи административни разходи	(56 586)	(10 015)	(59 295)	(3 161)	**(129 057)**
Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи за продажба	(16 590)	(3 762)	(11 484)	(259)	**(32 095)**
Общо преки разходи	**(122 552)**	**(30 611)**	**(122 145)**	**(9 146)**	**(284 454)**
Разпределяне на непреки разходи	(49 534)	(28 690)	78 224	-	-
ОБЩО ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ	**(172 086)**	**(59 301)**	**(43 921)**	**(9 146)**	**(284 454)**
Разходи за провизии	(20 781)	(16 829)	38 239	-	**629**
Разходи от обезценка на финансови активи	(50 333)	(111 846)	(4 508)	(15 721)	**(182 408)**
Нетни печалби (загуби) от продажбата на имоти, машини и съоръжения	-	-	458	-	**458**
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ	**171 139**	**167 665**	**(24 199)**	**2 110**	**316 715**
Разходи за данъци	(17 114)	(16 766)	1 911	(211)	**(32 180)**
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА	**154 025**	**150 899**	**(22 288)**	**1 899**	**284 535**
АКТИВИ	**3 392 197**	**9 527 505**	**2 386 199**	**678 205**	**15 984 106**
ПАСИВИ	**5 782 471**	**5 593 341**	**1 600 725**	**655 021**	**13 631 558**

7. Нетен лихвен доход

В хиляди лева

	2015	2014
Приходи от лихви		
Финансови активи държани за търгуване	297	793
Деривати държани за търгуване	42	774
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	1 379	4 158
Кредити и аванси на банки	14 819	13 597
Кредити и аванси на клиенти	634 065	638 505
Финансови активи на разположение за продажба	44 632	31 452
Инвестиции държани до падеж	322	6 814
	695 556	**696 093**
Разходи за лихви		
Деривати държани за търгуване	(47)	(844)
Деривати за хеджиране	(9 018)	(7 133)
Депозити от банки	(36 354)	(39 877)
Депозити от клиенти	(70 557)	(113 269)
Подчинени пасиви	(189)	(5 075)
	(116 165)	**(166 198)**
Нетен доход от лихви	**579 391**	**529 895**

За 2015 г. и 2014 г. признатият лихвен приход от обезценени финансови инструменти (кредити и аванси на клиенти) възлиза съответно на 30 840 хил. лева и 30 795 хил. лева.

8. Нетен доход от такси и комисиони

В хиляди лева

	2015	2014
Приходи от такси и комисиони		
Преводи	118 071	102 724
Кредитен бизнес	20 485	31 241
Откриване и поддържане на сметки	9 464	9 774
Ценни книги и попечителски услуги	1 148	5 187
Документарен бизнес	17 451	17 490
Пакетни сметки	17 662	15 136
Други	35 447	22 300
	219 728	**203 852**
Разходи за такси и комисиони		
Преводи	(17 385)	(15 290)
Ценни книги и попечителски услуги	(1 475)	(1 123)
Кредитен бизнес	(213)	(288)
Други	(1 903)	(258)
	(20 976)	**(16 959)**
Нетен доход от такси и комисиони	**198 752**	**186 893**

9. Нетни печалби от финансови активи и пасиви държани за търгуване и деривати за хеджиране

В хиляди лева

	2015	2014
Нетен доход от операции в чуждестранна валута	55 607	44 411
Нетен доход от дългови ценни книги	732	1 392
Нетен доход от капиталови ценни книги	(1)	-
Нетен доход от деривати, държани за търгуване	5 306	12 684
Нетен доход от деривати, държани за хеджиране	(205)	-
Общо нетни печалби/(загуби) от финансови активи и пасиви, държани за търгуване, и деривати за хеджиране	**61 439**	**58 487**

Признатият разход от корекции за кредитен риск по деривати (CVA, нетно от DVA) за 2015 г. и 2014 г. възлиза съответно на (778)хил. лева и 2,435 хил. лева и е част от нетния доход от деривати за търгуване.

10. Нетни печалби/(загуби) от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Банката класифицира като финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, само облигации, чиято справедлива стойност може да бъде надеждно определена. Нетната печалба от финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включва както реализирани печалби или загуби от тези инструменти, така и нереализирани печалби или загуби, дължащи се на промяна в справедливата им стойност. За 2015 г. и 2014 г. нетната печалба от тези финансови инструменти възлиза съответно на 10 072 хил. лева и (192) хил. лева.

11. Нетни реализирани печалби от инвестиции, отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата

В хиляди лева

	2015	2014
Реализирани печалби от продажба на финансови активи на разположение за продажба	6 483	2 396
Реализирани печалби от продажба на необезценени кредити	-	3
Ефект от прилагане на капиталовия метод за консолидация на асоциирани предприятия	197	154
Общо нетни реализирани печалби (загуби) от инвестиции отчитани не по справедлива стойност в печалбата или загубата	**6 680**	**2 553**

Реализираните печалби от продажбата на необезценени кредити включват нетната печалба от продажба на редовни кредити. Реализираните печалби (загуби) от продажбата на обезценени (в неизпълнение) кредити са включени в разходите за обезценка на финансови активи (виж още Приложение 18)

12. Други оперативни приходи/(разходи), нетно

В хиляди лева

	2015	2014
Други оперативни приходи		
Приходи от нефинансови услуги	1 488	4 195
Приходи от наеми	631	895
Други приходи	2 688	2 538
	4 807	**7 628**
Други оперативни разходи		
Обезценка на придобити от обезпечения активи	(8 509)	(484)
Амортизация на активи на оперативен лизинг	-	(1 332)
Други оперативни разходи	(2 665)	(2 204)
	(11 174)	**(4 020)**
Други оперативни приходи/(разходи), нетно	**(6 367)**	**3 608**

През 2015 г. и 2014 г. Банката е оценила нетната реализируема стойност на придобити от обезпечения активи и в случаите, когато тя е по-ниска от балансовата им стойност е призната обезценка.

Разходите за амортизация на активи на оперативен лизинг, когато това представлява основна дейност (т. напр. дейност на лизинговите дъщерни предприятия), са представени като други оперативни разходи.

13. Нетни печалби от продажбата на имоти, машини и съоръжения

Нетните печалби от продажбата на имоти, машини и съоръжения представляват реализирания нетен доход, който Банката е получила от продажбата на дълготрайни активи. За 2015 г. и 2014 г. нетният доход възлиза съответно на 451 хил.лева и 458 хил.лева.

14. Разходи за персонала

В хиляди лева

	2015	2014
Възнаграждения и работна заплата	(108 696)	(103 406)
Социални осигуровки	(13 899)	(12 832)
Пенсионни и подобни разходи	(563)	(522)
Разходи за временно назначен персонал	(1 831)	(1 659)
Плащания базирани на акции	(2 122)	(699)
Други	(4 565)	(4 184)
Общо разходи за персонала	**(131 676)**	**(123 302)**

Към 31 декември 2015 година общият брой на персонала на пълно работно време възлиза на 4 161 (към 31 декември 2014 година – 4 136).

Позицията „Пенсионни и подобни разходи" включва текущия разход за прослужване, разходите за лихви по планове с дефинирани доходи във връзка със задълженията на Банката при пенсиониране на служители. Повече информация за плановете е представена в Приложение **40.**

14. Разходи за персонала (продължение)

Както е описано в Приложение **3 (p) (iii)** крайната компания майка УниКредит С.п.А. е предоставила на определена група мениджъри от Банката капиталови опции и акции, свързани с представяне. След изтичане на периода, за който се отнасят, УниКредит Булбанк АД има задължението да плати на компанията майка сумите, съответстващи на икономическата стойност на предоставените инструменти. В допълнение служителите на Банката могат да участват в План за Акционерна Собственост (ESOP), където предимството е, че при закупуване на обикновени акции на УниКредит С.п.А могат да получат безплатни такива, като броят на безплатните акции зависи от обема (броя) закупени акции от всеки служител в периода на записване. Получаването на безплатни акции е подчинено на определени условия, описани в плана.

В следващата таблица е представен анализ на разходите и задължението на Банката по горепосочените инструменти:

В хиляди лева

	Стойност 31 декември 2014	**Разход (Приход) 2015**	**Платени 2015**	**Стойност 31 декември 2015**
Отсрочени краткосрочни възнаграждения (капиталови опции)	126	(126)	-	-
Отсрочени краткосрочни възнаграждения (обикновени акции)	2 352	2 134	-	**4 486**
ESOP и стимулиране на таланти	323	114	(41)	**396**
Общо опции и акции	**2 801**	**2 122**	**(41)**	**4 882**

15. Общи административни разходи

В хиляди лева

	2015	**2014**
Вноска за Фонда за гарантиране на влоговете в банките и за Фонда за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции	(65 946)	(37 586)
Реклама, маркетинг и комуникации	(11 652)	(11 212)
Кредитни проучвания и информация	(3 257)	(3 389)
Информационни, комуникационни и технологични разходи	(32 434)	(31 489)
Консултантски, одиторски и други професионални услуги	(2 481)	(2 445)
Поддръжка на сгради	(11 546)	(11 437)
Наеми	(13 165)	(13 491)
Разходи за командировки и наеми на автомобили	(2 652)	(2 607)
Застраховки	(1 532)	(1 566)
Доставки и други външни услуги	(11 191)	(9 806)
Други разходи	(4 457)	(4 029)
Общо административни разходи	**(160 313)**	**(129 057)**

16. Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи държани за продажба

В хиляди лева

	2015	2014
Разходи за амортизация за периода	(31 659)	(29 097)
Брак и обезценка	(13 587)	(2 998)
Амортизация и обезценка на материални и нематериални дълготрайни активи, инвестиционни имоти и активи за продажба	**(45 246)**	**(32 095)**

Като част от обичайните процедури по приключване на финансовата година, Банката извърши преглед за обезценка на дълготрайните си активи. Обезценка е призната тогава, когато възстановимата стойност на активите е по-ниска от тяхната балансова стойност. За годините приключващи на 31 декември 2015 година и 31 декември 2014 година е призната обезценка съответно в размер на 13 587 хил. лева и 2 998 хил. лева.

17. Разходи за провизии

Провизии се заделят, когато е налице надеждна оценка на Ръководството на Банката за наличие на текущо задължение (съдебно или конструктивно), произтичащо от минали събития, чието уреждане в бъдеще ще изисква плащане от страна на Банката. При наличието на нови обстоятелства, при които отпада необходимостта от бъдещо плащане от страна на Банката за уреждане на задължението, заделените провизии се освобождават (виж също Приложение **40**).

В хиляди лева

	2015	2014
Начислени разходи за провизии		
Съдебни дела	(11 647)	(2 866)
Други провизии	(498)	(837)
Провизии за конструктивни задължения	(1 173)	
	(13 318)	**(3 703)**
Възстановени разходи за провизии		
Съдебни дела	2 202	2 463
Други провизии	-	1 869
	2 202	**4 332**
Нетни разходи за провизии	**(11 116)**	**629**

18. Разходи за обезценка на финансови активи

В хиляди лева

	2015	2014
Салдо на 1 януари		
Кредити и аванси на клиенти	**1 061 796**	**1 040 307**
Увеличение на обезценката		
Кредити и аванси на клиенти	257 254	274 862
Намаление на обезценката		
Кредити и аванси на клиенти	(115 921)	(82 707)
Постъпления от изписани кредити	(17 044)	(9 747)
	(132 965)	**(92 454)**
Нетни разходи от обезценка	124 289	182 408
Нетни разходи от валутна преоценка	2 809	2 794
Други движения	961	1 295
Изписани кредити и аванси		
Кредити и аванси на клиенти	(135 584)	(174 755)
Салдо на 31 декември		
Кредити и аванси на клиенти	**1 071 315**	**1 061 796**

19. Разходи за данъци

Дължимият данък печалба е законово установен в размер на 10% от годишната облагаема печалба, формирана по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Отсрочените данъци се калкулират при използването на 10% данъчна ставка, приложима за 2016 година.

Разходите за данъци, посочени в Отчета за доходите, се състоят от следните елементи:

В хиляди лева

	2015	2014
Текущ данък	(49 374)	(30 407)
Приходи (разходи) от отсрочени данъци, свързани с възникването или промяната на отсрочени данъчни активи и пасиви	11 363	(1 769)
Доначислен разход за данък за предходни години	(364)	(4)
Общо разходи за данъци	**(38 375)**	**(32 180)**

19. Разходи за данъци (продължение)

Действителните разходи за данъци на Банката се различават от теоретичния си размер, изчислен на базата на печалбата преди данъци и номиналния размер на данъчната ставка, както следва:

В хиляди лева

	2015	2014
Счетоводна печалба преди данъчно облагане	378 566	316 715
Данък печалба при приложимата данъчна ставка (10% за 2015 и 2014)	(37 857)	(31 672)
Данъчен ефект от необлагаеми приходи	855	276
Данъчен ефект от данъчно непризнати разходи	(1 153)	(733)
Ефект от промяна във временните данъчни разлики	-	(184)
Доначислен разход за данък за предходни години	(220)	133
Общо разходи за данъци	**(38 375)**	**(32 180)**
Ефективна данъчна ставка	**10.14%**	**10.16%**

20. Парични средства и парични салда при Централната Банка

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Пари в каса и в банкомати	195 643	240 661
Пари на път	69 151	58 190
Салда по сметки при Централната Банка	4 320 604	793 378
Общо парични средства и парични салда при Централната Банка	**4 585 398**	**1 092 229**

21. Недеривативни финансови активи държани за търгуване

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Правителствени облигации	10 147	5 607
Общо финансови активи държани за търгуване	**10 147**	**5 607**

Финансовите активи държани за търгуване включват дългови ценни книги, които Банката държи с цел реализиране на краткосрочна печалба от покупко-продажбата им в рамките на кратък период от време.

21. Недеривативни финансови активи държани за търгуване (продължение)

През октомври 2008 година Ръководството на Банката приложи измененията в МСС 39 „Финансови инструменти – признаване и оценяване", приети от БМСС през същия месец. Приемайки световната финансова криза като пример за „редки случаи", Ръководството на Банката промени намерението си по отношение на някои позиции в държавни ценни книги, отчитани до този момент като държани за търгуване, като ги рекласифицира в категорията „държани до падеж".

Рекласификацията беше извършена ретроспективно съгласно промените в стандарта, с ефективна дата 1 юли 2008 година. След падежиране през Януари 2015 г на държавните ценни книги, по отношение на които бе извършена споменатата по-горе рекласификация, Банката не разполага с книжа в категорията „държани до падеж".

22. Деривати държани за търгуване

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Лихвени суапове	66 404	74 900
Опции върху капиталови ценни книги	13 509	13 970
Срочни валутни сделки	18 506	15 593
Валутни опции	-	12
Други опции	2	9
Валутни суапове	7 726	3 372
Стокови суапове	9 535	9 413
Стокови опции	10 589	7 259
Общо деривати държани за търгуване	**126 271**	**124 528**

Деривативните финансови инструменти представляват търгуеми инструменти с положителна пазарна стойност към 31 декември 2015 година и към 31 декември 2014 година. Тези инструменти се търгуват за собствена сметка, включително за покриване на сделки с чуждестранна валута, лихвен или кредитен риск, както и на сделки с клиенти на Банката.

23. Деривати за хеджиране

Както е оповестено в Приложение 3 (k) през 2009 година Банката прие политика за хеджиране, насочена към управление на лихвения риск на банков портфейл.

Към 31 декември 2014 година и Банката прилага само хеджиране на паричен поток, като хеджиращите инструменти са лихвени суапове, а хеджираната позиция са много вероятни прогнозни лихвени плащания по привлечени депозити от банки и клиенти.

Считано от 2015 г. Банката прилага хеджиране на справедлива стойност. Хеджиращите инструменти са лихвени суапове, а хеджираната позиция представляват ценни книжа класифицирани като „на разположение за продажба".

24. Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Общински облигации	-	607
Корпоративни облигации	-	60 147
Общо финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	**-**	**60 754**

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които не се държат с цел търгуване, имат определима пазарна цена и формират портфейл, чиято ефективност се наблюдава на базата на пазарна оценка.

През 2015, корпоративните облигации, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата бяха обратно изкупени от емитента, а притежаваните общински облигации достигнаха своя падеж. В резултат от това, към 31 Декември 2015 г. Банката не разполага с ценни книжа в горепосочената категория.

25. Кредити и аванси на банки

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Кредити и аванси на банки	1 131 776	1 355 233
Разплащателни сметки в банки	94 706	272 256
Общо кредити и аванси на банки	**1 226 482**	**1 627 489**

Към 31 декември 2015 г. предоставените кредити и аванси на банки, включват вземания по договори за обратно изкупуване на ценни книжа (репо сделки). За повече информация относно техния размер, както и пазарната стойност на предоставеното обезпечение виж Приложение **44.**

Към 31 декември 2014 г. Банката няма активни вземания по договори за обратно изкупуване на ценни книжа с банки.

26. Кредити и аванси на клиенти

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книги	69 196	234 385
Предприятия	7 191 480	6 997 060
Физически лица		
Жилищни кредити	1 604 843	1 590 636
Потребителски кредити	1 212 947	1 142 345
Други кредити	130 676	134 795
Централни и местни правителства	334 303	1 304 281
Финансов лизинг	850 072	770 697
	11 393 517	12 174 199
Минус загуби от обезценка	(1 071 315)	(1 061 796)
Общо кредити и аванси на клиенти	**10 322 202**	**11 112 403**

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа оповестени към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. представляват краткосрочно финансиране предоставено на местна финансова институция, обезпечено с български държавни ценни книжа. В допълнение кредити предоставени на корпоративни клиенти и централно правителство са заложени срещу получени депозити от банки и клиенти. Повече информация за заложените активи е оповестена в Приложение 44.

27. Финансови активи на разположение за продажба

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Правителствени облигации	2 249 854	1 475 689
Общински облигации	3 994	5 055
Капиталови инструменти	28 378	12 059
Общо финансови активи на разположение за продажба	**2 282 226**	**1 492 803**

Държавните и корпоративните дългови ценни книги, класифицирани на разположение за продажба, се използват от Банката за поддържане на средносрочна и дългосрочна ликвидност и за покриване на лихвен риск. Тези ценни книги имат определяема справедлива стойност.

Капиталови инструменти, класифицирани на разположение за продажба, представляват малцинствено участие на Банката в дружества, в които тя не упражнява контрол или значително влияние. Тези инвестиции се отчитат по справедлива стойност, когато такава може надлежно да бъде оценена, или по цена на придобиване в случаите, когато справедливата стойност не може да бъде определена.

Към 31 декември 2015 година и към 31 декември 2014 година на всички финансови активи на разположение за продажба е направен преглед за наличието на обезценка, като такава не е установена.

27. Финансови активи на разположение за продажба (продължение)

Към 31 декември 2015 г. Банката притежава една подлежаща на обратно изкупуване обикновена акция с номинал 10 евро на Виза Юръп Лтд, с която са свързани икономическите права на Банката като член на Виза. През 2015 г. Виза Инк. е заявила своя ангажимент, че през 2016 г. ще упражни правото си на кол опция върху акциите на Виза Юръп, които се притежават от нейните членове, като по този начин ще закупи акциите на Виза Юръп чрез плащане на възнаграждение, което се състои от:

- Парични средства в брой;
- Привилегировани акции на Виза Инк.

Очакваната транзакция води до необходимост от преоценка на инвестицията във Виза Юръп, тъй като дава надеждни доказателства за справедливата стойност на акциите към 31 декември 2015 г. Според преценката на Банката справедливата стойност на акциите на Виза Юръп следва да включва само компонента от възнаграждението, представляващ парични средства в брой, като не включва стойността на привилегированите акции, поради наличието на определена несигурност, която не позволява, към датата на одобрение на този индивидуален финансов отчет, надеждната оценка на справедливата стойност на тези инструменти.
Имайки предвид горепосоченото, Банката е прекласифицирала притежаваната акция във Виза Юръп от финансов актив на разположение за продажба, оценен по цена на придобиване, във финансов актив на разположение за продажба, оценен по справедлива стойност, и е преоценила тази акция към 31 декември 2015 г. на стойността на паричните средства в брой, които Банката очаква да получи през 2016 г.

Към 31 декември 2015 г. и към 31 декември 2014 г. финансови активи на разположение за продажба в размер съответно на 264 878 хил. лева и 284 350 хил. лева са заложени или по отворени репо сделки и дългосрочно привлечени средства или във връзка със законовото изискване Банката да обезпечава с държавни ценни книги привлечените средства по бюджетни сметки. (виж още Приложение **44**).

28. Инвестиции държани до падеж

Към 31 Декември 2015 г. Банката не притежава финансови инструменти държани до падеж.

Към 31 декември 2014 г. инвестициите държани до падеж включват само първокласни държавни ценни книжа с фиксирани плащания, които Банката има намерение и възможност да задържи до падежа. Към 31 декември 2014 г. на всички финансови активи държани до падеж е направен преглед за наличието на обезценка, като такава не е установена.

Към 31 декември 2014 г. финансови активи държани до падеж в размер съответно на 133 672 хил. лева са заложени или по отворени репо сделки и дългосрочно привлечени средства или във връзка със законовото изискване Банката да обезпечава с държавни ценни книги привлечените средства по бюджетни сметки. (виж още Приложение **44**).

29. Инвестиции в асоциирани предприятия

Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. Банката има само едно предприятие, върху което упражнява значително влияние, като притежава 20% от акционерния капитал. Това е Дружество за Касови Услуги АД, представено в настоящите отчети по метода на собствения капитал. Информацията за основните финансови показатели на асоциираното предприятия към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. е както следва:

В хиляди лева

Дружество	Основна дейност	Участие в капитала	Салдо в хиляди лева
Дружество за касови услуги АД	Касови услуги на търговски банки и клиенти	20.0%	2 732
		Общо	**2 732**

	2015	2014
Дружество за касови услуги АД		
Общо активи	14 546	14 235
Общо пасиви	783	659
Приходи	7 448	7 103
Печалба за годината	987	768

30. Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти

В хиляди лева

	Земя	Сгради	Обзавеждане	Електронно оборудване	Други	Инвестиционни имоти	Общо
Цена на придобиване							
Към 31 декември 2014	**5 628**	**148 894**	**7 558**	**76 660**	**53 595**	**61 658**	**353 993**
Постъпили	-	4 486	2 075	7 112	8 638	267	22 578
Прехвърлени	-	(1 137)	337	(57)	(274)	2 434	1 303
Изписани	-	(1 254)	(289)	(10 431)	(6 752)	(15 449)	(34 175)
Продадени	-	(31)	-	(948)	(597)	(739)	(2 315)
Към 31 декември 2015	**5 628**	**150 958**	**9 681**	**72 336**	**54 610**	**48 171**	**341 384**
Амортизация							
Към 31 декември 2014	**-**	**64 271**	**4 859**	**61 506**	**39 059**	**1 081**	**170 776**
Разход за амортизация	-	6 854	952	6 544	6 894	1 931	23 175
Обезценка	-	-	-	-	-	13 587	13 587
Изписани	-	(1 254)	(289)	(10 431)	(6 752)	(15 449)	(34 175)
Продадени	-	(31)	-	(945)	(542)	(51)	(1 569)
Прехвърлени	-	(400)	337	(51)	(92)	400	194
Към 31 декември 2015	**-**	**69 440**	**5 859**	**56 623**	**38 567**	**1 499**	**171 988**
Балансова стойност към 31 декември 2015	**5 628**	**81 518**	**3 822**	**15 713**	**16 043**	**46 672**	**169 396**
Балансова стойност към 31 декември 2014	**5 628**	**84 623**	**2 699**	**15 154**	**14 536**	**60 577**	**183 217**

30. Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти (продължение)

В хиляди лева

	Земя	Сгради	Обзавеждане	Електронно оборудване	Други	Инвестиционни имоти	Общо
Цена на придобиване							
Към 31 декември 2013	**5 628**	**145 436**	**6 698**	**75 099**	**56 819**	**5 802**	**295 482**
Постъпили	-	3 864	1 130	4 644	10 492	59 244	**79 374**
Прехвърлени	-	(198)	1	30	(10 856)	198	**(10 825)**
Изписани	-	(208)	(271)	(1 863)	(1 968)	(3 170)	**(7 480)**
Продадени	-	-	-	(1 250)	(892)	(416)	**(2 558)**
Към 31 декември 2014	**5 628**	**148 894**	**7 558**	**76 660**	**53 595**	**61 658**	**353 993**
Амортизация							
Към 31 декември 2013	-	57 852	4 405	57 184	37 598	1 571	**158 610**
Разход за амортизация	-	6 696	693	6 673	6 187	947	**21 196**
Разход за амортизация	-	-	-	-	1 332	-	**1 332**
Обезценка	-	4	-	754	318	1 757	**2 833**
Изписани	-	(208)	(239)	(1 861)	(1 969)	(3 170)	**(7 447)**
Продадени	-	-	-	(1 244)	(782)	(97)	**(2 123)**
Прехвърлени	-	(73)	-	-	(3 625)	73	**(3 625)**
Към 31 декември 2014	-	**64 271**	**4 859**	**61 506**	**39 059**	**1 081**	**170 776**
Балансова стойност към 31 декември 2014	**5 628**	**84 623**	**2 699**	**15 154**	**14 536**	**60 577**	**183 217**
Балансова стойност към 31 декември 2013	**5 628**	**87 584**	**2 293**	**17 915**	**19 221**	**4 231**	**136 872**

30. Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти (продължение)

Дълготрайните материални активи и инвестиционните имоти се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и обезценка, ако има такава.

Като част от процедурите по годишно приключване, всички дълготрайни активи и инвестиционни имоти преминават през преглед за наличие на индикатори за обезценка. За активите (извън недвижимите имоти), обезценка обичайно се признава, когато за тези активи се установи, че са технически негодни или тяхното бъдещо използване се планира да бъде преустановено. В тези случаи възстановимата стойност обективно се определя, че е несъществена (близка до нула), поради което активите се обезценяват напълно.

За инвестиционните имоти, Банката обективно приема, че тяхната възстановима стойност е близка до справедливата им стойност (разходите по продажба са несъществени и не се вземат предвид). Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. за всички инвестиционни имоти е определена справедлива стойност на базата на външни независими оценки и в случаите, при които тя е по-ниска от балансовата им стойност е призната обезценка (общата призната обезценка за 2015 г. е в размер на 13 587 хил. лева, а за 2014 г. 1 757 хил. лева). Информация за справедливите стойности на инвестиционните имоти към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. е оповестена в следващата таблица, като всички те се отнасят към Трето ниво по йерархията за определяне на справедливи стойности.

В хиляди лева

	Балансова стойност		Справедлива стойност	
	2015	**2014**	**2015**	**2014**
Инвестиционни имоти				
Земи	6 902	13 662	7 024	14 184
Сгради	39 770	46 915	40 967	48 150
Общо инвестиционни имоти	**46 672**	**60 577**	**47 991**	**62 334**

31. Нематериални активи

В хиляди лева

Цена на придобиване	
Към 31 декември 2014	**87 785**
Постъпили	8 938
Трансфери	462
Изписани	(602)
Към 31 декември 2015	**96 583**
Амортизация	
Към 31 декември 2014	**62 949**
Разход за амортизация	8 484
Трансфери	345
Изписани	(600)
Към 31 декември 2015	**71 178**
Балансова стойност към 31 декември 2015	**25 405**
Балансова стойност към 31 декември 2014	**24 836**

31. Нематериални активи (продължение)

В хиляди лева

Цена на придобиване	
Към 31 декември 2013	**80 808**
Постъпили	6 648
Трансфери	680
Изписани	(351)
Към 31 декември 2014	**87 785**
Амортизация	
Към 31 декември 2013	**55 234**
Разход за амортизация	7 901
Брак	165
Изписани	(351)
Към 31 декември 2014	**62 949**
Балансова стойност към 31 декември 2014	**24 836**
Балансова стойност към 31 декември 2013	**25 574**

32. Текущи данъци

Текущите данъчни активи представляват нетната данъчна позиция във връзка с данък печалба (корпоративен данък) за съответната година, увеличена с надвнесения и все още невъзстановен от данъчната администрация корпоративен данък за предходна година. Съгласно законовите изисквания, Банката и нейните дъщерни предприятия правят на самостоятелно ниво авансови вноски за данък печалба, изчислени на базата на прогнозираната данъчната печалба за текущата година. Данък печалба в България се дължи на самостоятелна основа. В случай, че направените авансови вноски към края на годината, превишават окончателно дължимия данък за годината, това превишение не може автоматично да се приспадне от задълженията за корпоративен данък през следващата година, а трябва да бъде изрично възстановено от данъчната администрация.

В резултат на това към 31 декември 2015 г. консолидираните текущи данъчни активи представляват надвнесен корпоративен данък за 2014 г., а текущите данъчни пасиви представляват нетното задължение за корпоративен данък за 2015 г.

33. Отсрочени данъци

Информация за видовете отсрочени данъчни активи и пасиви към 31 декември 2015 година и към 31 декември 2014 година е посочена в следващата таблица:

В хиляди лева

	31.12.2015	**31.12.2014**
Дълготрайни активи	4 234	7 149
Финансови активи на разположение за продажба	872	872
Провизии	(3 863)	(2 860)
Актюерски печалби (загуби)	(196)	(164)
Хеджиране на парични потоци	-	-
Други пасиви	(6 668)	(5 276)
Пренесени данъчни загуби	(821)	(1 201)
Нетни отсрочени данъчни (активи) пасиви	**(6 442)**	**(1 480)**

33. Отсрочени данъчни пасиви (продължение)

Промените в размера на отсрочените данъчни активи и пасиви през 2014 година са, както следва:

В хиляди лева

	Салдо към 31.12.2014	Признати през периода в печалбата или загубата	Признати през периода в капитала	Салдо към 31.12.2015
Дълготрайни активи	7 149	(2 915)	-	4 234
Финансови активи на разположение за продажба	872	(5 481)	5 481	872
Провизии	(2 860)	(1 003)	-	(3 863)
Актюерски печалби (загуби)	(164)	-	(32)	(196)
Хеджиране на парични потоци	-	(952)	952	-
Други пасиви	(5 276)	(1 392)	-	(6 668)
Пренесени данъчни загуби	(1 201)	380	-	(821)
Нетни отсрочени данъчни (активи) пасиви	**(1 480)**	**(11 363)**	**6 401**	**(6 442)**

34. Нетекущи активи държани за продажба

Банката представя като нетекущи активи държани за продажба само имоти, които няма да бъдат използвани в обичайната банкова дейност или класифицирани като инвестиционни имоти. За всички такива активи Ръководството е стартирало интензивно търсене на купувач и към края на отчетните години преговорите за продажба са в напреднал стадий. Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. Банката няма класифицирани имоти като държани за продажба.

35. Други активи

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Вземания и предоставени аванси	31 621	34 346
Вземания от държавния бюджет	240	378
Материали, резервни части и консумативи	7 358	3 421
Други активи	9 200	9 773
Активи придобити от обезпечение	59 953	63 294
Общо други активи	**108 372**	**111 212**

36. Финансови пасиви държани за търгуване

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Лихвени суапове	42 974	51 232
Срочни валутни сделки	16 562	2 956
Опции върху капиталови инструменти	14 275	13 909
Други опции	2	9
Валутни опции	-	12
Валутни суапове	5 805	1 536
Стокови суапове	9 692	9 133
Стокови опции	10 844	7 153
Общо финансови пасиви държани за търгуване	**100 154**	**85 940**

37. Депозити от банки

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Разплащателни сметки и овърнайт депозити		
Местни банки	174 142	148 003
Чуждестранни банки	167 350	118 013
	341 492	**266 016**
Депозити		
Местни банки	70 376	28 587
Чуждестранни банки	2 180 090	2 328 328
	2 250 466	**2 356 915**
Други	**18 293**	**12 169**
Общо депозити от банки	**2 610 251**	**2 635 100**

38. Депозити от клиенти

Депозитите от клиенти включват остатъчни баланси по разплащателни сметки, срочни депозити и спестовни сметки, както и задълженията по начислени лихви по тях.

Към 31 декември 2015 г. и към 31 декември 2014 г. има временни салда по наредени преводи към други банки, които все още не са напуснали патримониума на Банката, както и по входящи преводи, по които все още не са заверени клиентските сметки в Банката. Тези временни салда са представени като преводи в процес на изпълнение и са включени към депозитите от клиенти.

38. Депозити от клиенти (продължение)

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Разплащателни сметки		
Физически лица	1 323 689	1 002 455
Частни предприятия	4 204 287	3 113 741
Държавен бюджет и държавни предприятия	215 183	290 635
	5 743 159	**4 406 831**
Депозити		
Физически лица	4 150 997	3 463 272
Частни предприятия	2 002 731	1 659 502
Държавен бюджет и държавни предприятия	58 061	57 847
	6 211 789	**5 180 621**
Спестовни сметки	**1 245 577**	**1 017 611**
Преводи в процес на изпълнение	**75 459**	**40 408**
Други	**19 755**	**21 314**
Общо депозити от клиенти	**13 295 739**	**10 666 785**

39. Подчинени пасиви

Към 31 декември 2014 г. оповестените суми в размер на 70 596 хил. лева представляват остатъчен дълг (главници и начислени лихви) по два договора за подчинен срочен дълг сключени с УниКредит Банк Аустриа АГ, както следва:

В хиляди лева

Начална дата	Срок до падежа	Договорен размер	Остатъчен дълг към 31 декември 2015	Остатъчен дълг към 31 декември 2014
3 февруари 2005	10 години	25 426	0	33 229
2 август 2005	10 години	29 337	0	37 367
Общо		**54 763**	**0**	**70 596**

През 2015 г. всички договорите за подчинен срочен дълг падежираха и бяха напълно изплатени.

40. Провизии

Движението на провизиите за 2015 г. и 2014 г. е както следва:

В хиляди лева

	Банкови гаранции	Съдебни дела	Провизии за пенсиониране	Конструктивни задължения	Други	Общо
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	
Салдо към 31 декември 2013	**13 033**	**23 046**	**4 942**	**1 047**	**2 875**	**44 943**
Новозаделени	-	2 866	522	-	837	**4 225**
Възстановени	-	(2 463)	-	-	(1 869)	**(4 332)**
Увеличение от валутни разлики	5 577	2 010	-	-	-	**7 587**
Намаление от валутни разлики	(3 838)	(1 383)	-	-	-	**(5 221)**
Актюерски загуби признати в Отчета за всеобхватния доход	-	-	795	-	-	**795**
Използвани	-	(3 986)	(444)	(326)	(1 301)	**(6 057)**
Салдо към 31 декември 2014	**14 772**	**20 090**	**5 815**	**721**	**542**	**41 940**
Новозаделени	-	11 647	563	1 173	498	**13 881**
Възстановени	-	(2 202)	-	-	-	**(2 202)**
Увеличение от валутни разлики	11 632	4 179	-	-	-	**15 811**
Намаление от валутни разлики	(9 963)	(3 579)	-	-	-	**(13 542)**
Актюерски загуби признати в Отчета за всеобхватния доход	-	-	324	-	-	**324**
Използвани	-	(1 988)	(292)	(321)	(449)	**(3 050)**
Салдо към 31 декември 2015	**16 441**	**28 147**	**6 410**	**1 573**	**591**	**53 162**

(a) Провизии по издадени банкови гаранции

Провизиите по издадени банкови гаранции представляват присъщ кредитен риск от загуба във връзка с поет от Банката условен ангажимент, доколкото съответният орган на Банката е оценил риска и е установил, че има голяма вероятност на Банката да се наложи да плати тези задължения при настъпване на определени несигурни събития. Към 31 декември 2015 година Банката извърши оценка на издадените банкови гаранции и оцени необходимите провизии по тях в размер на 16 441 хил. лева (14 772 хил. лева към 31 декември 2014 г.).

(b) Провизии по съдебни дела

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е по-вероятно Банката да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще.
Към 31 декември 2015 година Банката извърши оценка на заведените срещу нея съдебни дела и оцени необходимите провизии по тях в размер на 28 147 хил. лева (20 090 хил. лева към 31 декември 2014 г.)

40. Провизии (продължение)

(c) Провизии за пенсиониране

Провизиите за пенсиониране представляват настоящата стойност на задълженията на Банката по планове с дефинирани доходи, изрично определени в Колективния трудов договор. Актюерските печалби/загуби коригират сумата на признатото задължение и се признават в Отчета за всеобхватния доход.

Основните параметри при определяне на задълженията по планове с дефинирани доходи за 2015 година са:

- Дисконтов процент – 3.00%;
- Увеличение на възнагражденията – 5% годишно;
- Пенсионна възраст: Мъже 63 г. и 8 месеца, жени 60 г. и 8 месеца за 2015 и увеличение с по 2 месеца всяка година до достигане на 65 г. възраст за мъжете и за жените.

Изменението на задълженията по планове с дефинирани доходи за 2015 година и очакваните разходи за прослужване и за лихви за следващата година са представени в следващата таблица:

В хиляди лева

Задължения по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2014	**5 815**
Текущ разход за прослужване за 2015	402
Разходи за лихви за 2015	161
Актюерски загуби признати в Отчета за всеобхватен доход за 2015	323
Изплатени доходи	(291)
Задължения по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2015	**6 410**

Лихвен процент в началото на годината	3.00%
Лихвен процент в края на годината	2.60%
Бъдещо увеличание на възнагражденията	5.00%
Очакван разход за прослужване за 2016 г.	430
Очакван разходи за лихви за 2016 г.	155
Очаквани плащания за 2016 г.	1 081

Текущият разход за прослужване и разходите за лихви са представени в Приложение „Разходи за персонала" (виж Приложение **14**).

Основните параметри, които влияят върху настоящата стойност на провизиите за пенсиониране с дефинирани доходи са промените в дисконтовия процент и бъдещото нарастване на възнагражденията. Анализ на чувствителността към тези два фактора е показан в следващата таблица:

В хиляди лева

	2015	**2014**
Чувствителност - Дисконтов процент +/- %	0.25%	0.25%
Задължение - Дисконтов процент -	6 565	5 958
Задължение - Дисконтов процент +	6 261	5 677
Чувствителност - промяна в нарастването на възнаграждението +/- %	0.25%	0.25%
Задължение - нарстване на възнаграждението -	6 264	5 679
Задължение - нарстване на възнаграждението +	6 561	5 955

40. Провизии (продължение)

(d) Провизии за конструктивни задължения

В процеса на обичайната си дейност Банката съблюдава всички изисквания, определени от специфични банкови нормативни актове. Заделените за това провизии към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. са както следва:

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Провизии във връзка с Инструкция I-171 на БНБ и МВР	98	419
Провизии във връзка с паспортизацията на сгради	302	302
Провизии във връзка с преглед на активите на банките (AQR)	1 173	-
Общо провизии за конструктивни задължения	**1 573**	**721**

Към 31 декември 2015 година и към 31 декември 2014 са заделени провизии за конструктивни задължения, свързани с изпълнението на изискванията на Наредба I-171 на БНБ и Министерство на вътрешните работи, относно обезпечаването сигурността на сградите с обществени трезори.

Във връзка с изискванията на Закона за устройство на територията, Закона за енергийната ефективност, както и други съпътстващи нормативни актове, Банката следва да извърши до края на 2014 г. обследване за енергийна ефективност и техническа паспортизация на всички собствени сгради с РЗП над 500 кв.м. През 2014 г. с промени в закона, срокът се удължава до края на 2015 г. Сумите оповестени към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. представляват неизползваната част от заделените провизии към отчетните дати.

Съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитните институции (точка 9 от Преходните и заключителни разпоредби), през 2015 година Българска Народна Банка стартира независим преглед за качество на активите и Стрес тест на всички банки в България (AQR). Съгласно разпоредбите на същия закон, всяка банка следва за своя сметка да наеме външна квалифицирана консултантска компания за извършване на гореспоменатия преглед по методика и предписания, подадени от БНБ. Към 31 Декември 2015 г. Банката е заделила провизии свързани с това конструктивно задължение.

(e) Други провизии

Другите провизии в размер на 591 хил. лева (542 хил. лева през 2014 г.) се отнасят за покриване на искове по издадени от Банката кредитни карти, както и за покриване на други искове.

41. Други пасиви

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Задължения към държавния бюджет	4 906	5 197
Задължения към персонала	34 845	31 487
Задължения за неизползван платен отпуск	5 850	5 775
Дивиденти	474	471
Задължения по специфични договори на мениджмънта	5 368	3 285
Други пасиви	54 046	36 504
Общо други пасиви	**105 489**	**82 719**

Задълженията към държавния бюджет представляват текущи задължения на Банката по различни видове данъци.

Задълженията към персонала включват начислени, но неплатени на служителите суми, отнасящи се до постигнатите от тях резултати. Тези суми представляват оценката на Ръководството на Банката за изпълнението на планираните задачи през 2015 и 2014 година в съответствие с дефинираните цели и възприетите стимулационни програми.

Задълженията по неизползван платен годишен отпуск представляват текущо задължение на Банката към служителите по неизползван платен годишен отпуск за текущата и предходните години.

Както е посочено в Приложение **3 (p) (iii)** на определена група мениджъри в Банката са предоставени от УниКредит С.п.А капиталови опции и акции, свързани с представяне, като част от тяхното възнаграждение. Икономическата стойност на опциите и акциите е представена като други пасиви, като при изтичане на периода на придобиване съответните суми следва да бъдат изплатени. Детайлна информация за видовете инструменти е посочена в Приложение **14** по-горе.

42. Капитал

a) Акционерен капитал

Към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. акционерният капитал се състои от 285 776 674 обикновени акции с номинална стойност от 1 лев всяка. Всички акции дават еднакви права за гласуване на своите притежатели.

b) Фонд „Резервен"

Фонд „Резервен" се формира от заделена печалба след данъци в съответствие с изискванията на Търговския закон. Премията по новоемитираните акции също е отнесена в тази позиция.

c) Други резерви от неразпределени печалби

Под други резерви от неразпределени печалби Банката представя превишението на всички резерви, формирани от печалбата след данъци от предходни години над сумите заделени във Фонд „Резервен". В тази позиция Банката включва още и разликата между нетните активи на новопридобитите дъщерни предприятия при бизнес комбинации под общ контрол и платената за тях цена към датата на първа консолидация.

42. Капитал (продължение)

d) Преоценъчни и други подобни резерви

Преоценъчните и други подобни резерви са тези, отнасящи се до промените в справедливата стойност на финансовите активи на разположение за продажба и дериватите, определени като ефективни хеджиращи инструменти при хеджиране на парични, както и актюерските печалби/загуби свързани със задълженията на Банката по планове с дефинирани доходи съгласно МСС 19.

Преоценъчните резерви по финансови активи на разположение за продажба и дериватите за хеджиране на парични потоци подлежат на рекласифициране в печалбата или загубата при определени условия (отписване, преустановяване на хеджинговото взаимоотношение и др.). През 2015г. и 2014 г. са рекласифицирани поради отписване (продажба) през печалбата или загубата единствено резерви свързани с финансови активи на разположение за продажба. Рекласифицираните суми, нетно от данъци са съответно (2 492) хил. лева и1 856 хил. лева.

43. Условни задължения

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Акредитиви и гаранции	1 507 218	1 316 870
Кредитни ангажименти	1 662 149	1 285 375
Общо условни задължения	**3 169 367**	**2 602 245**

а) Акредитиви и гаранции

Банката предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на клиенти към трети лица.

В горната таблица са посочени договорните стойности на акредитивите и банковите гаранции. Сумите, посочени като кредитни ангажименти, илюстрират случаите на пълно усвояване от страна на клиентите. Представените ангажименти по банкови гаранции и акредитиви дават информация за максималната счетоводна загуба, която би била призната в случай, че наредителите не изпълнят поетите от тях ангажименти. Тези ангажименти и потенциални задължения носят задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и отчисленията за евентуални загуби се отразяват в Отчета за финансовото състояние до момента на изтичане на срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения приключват без да се наложат частични или пълни плащания по тях.

Към 31 декември 2015 година и към 31 декември 2014 година Банката е извършила оценка в съответствие с МСС 37 „Провизии, условни задължения и условни активи". Поради завишения риск по експозиции на определени клиенти Ръководството на Банката е оценило риска, при който е голяма вероятността издадени гаранции да доведат до плащане от страна на Банката (виж също Приложение **40**).

43. Условни задължения (продължение)

b) Съдебни дела

Към 31 декември 2015 г. и към 31 декември 2014 г. има неприключени съдебни дела срещу Банката. Всички те се характеризират със значителна степен на несигурност относно потенциалния изход по тях и неговото материализиране във времето. Тъй като крайният изход на съдебните дела срещу Банката не може надеждно да бъде определен, провизии са заделени само по тези дела, за които съществува достатъчна степен на сигурност, че Банката трябва да уреди задължението. Към 31 декември 2015 година сумата на тези провизии възлиза на 28 147 хил. лева. (20 090 хил. лева. през 2014г.) (виж също Приложение **40**)

c) Кредитни ангажименти

В процеса на осъществявания кредитен бизнес Банката сключва със своите клиенти различни видове кредитни договори, включително кредитни линии, овърдрафт и револвиращи кредити. По тези договори Банката поема задължението да предостави договорените суми на разположение на клиентите.

Към 31 декември 2015 година и към 31 декември 2014 година Банката представя неусвоените суми по кредитните ангажименти като част от задбалансовите си позиции.

44. Заложени активи

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Заложени ценни книги във връзка с привлечени средства на държавния бюджет	972	5 808
Заложени ценни книги по договори за обратно изкупуване на ценни книжа	-	229 655
Заложени ценни книги по други договори	263 906	182 559
Блокирани кредити във връзка с привлечени средства на държавния бюджет	254 885	254 886
Блокирани кредити по други договори	11 555	15 346
	531 318	**688 254**
Заложените ценни книги включват:		
Финансови активи на разположение за продажба	264 878	284 350
Инвестиции държани до падеж	-	133 672
Кредити и аванси	266 440	270 232
Общо заложени активи	**531 318**	**688 254**

Ценните книги, заложени по други договори, включват тези, които обезпечават договори за дългосрочно финансиране на Банката от страна на местни и чужди институции.

44. Заложени активи (продължение)

Информация относно обезпеченията, получени по отворени обратни репо сделки към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г. е както следва:

В хиляди лева

	31.12.2015		31.12.2014	
	Балансова стойност	Стойност на обезпечението	Балансова стойност	Стойност на обезпечението
Вземания по договори за обратно изкупуване на ценни книги с банки	50 988	49 457	-	-
Вземания по договори за обратно изкупуване на ценни книги с други клиенти	69 196	72 231	234 385	243 865
Общо	**120 184**	**121 688**	**234 385**	**243 865**

45. Сделки със свързани лица

УниКредит Булбанк АД е свързано лице с директната си компания майка УниКредит Банк Аустриа АГ и с крайната компания майка УниКредит С.п.А. (общо наричани предприятия майка). В допълнение Банката е в отношение на свързаност със своите дъщерни и асоциирани дружества (виж още Приложение 29), всички останали дружества от Групата УниКредит, както и с ключовия си ръководен персонал (общо наричани други свързани лица).

Сделките със свързани лица по отделни позиции на Отчета за финансовото състояние към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г., както и в Отчета за доходите за годините приключващи на тези дати са както следва:

45. Сделки със свързани лица (продължение)

В хиляди лева

Към 31 декември 2015	Предприятия майка	Асоциирани предприятия	Други	Общо
Финансови активи държани за търгуване	-	-	45 834	**45 834**
Финансови активи държани за хеджиране	-	-	13 455	**13 455**
Разплащателни сметки и предоставени депозити	1 104 698	-	6 779	**1 111 477**
Кредити	-	-	13 163	**13 163**
Други активи	2 865	-	3 182	**6 047**
Разплащателни сметки и получени депозити	1 682 082	501	26 334	**1 708 917**
Деривати за търгуване	2 623	-	43 515	**46 138**
Деривати за хеджиране	32 913	-	2 487	**35 400**
Други пасиви	6 275	-	3 486	**9 761**
Гаранции получени от групата	41 276	-	40 799	**82 075**

В хиляди лева

Към 31 декември 2014	Предприятия майка	Асоциирани предприятия	Други	Общо
Финансови активи държани за търгуване	1	-	34 004	**34 005**
Разплащателни сметки и предоставени депозити	1 441 137	-	1 089	**1 442 226**
Кредити	-	-	4 548	**4 548**
Други активи	2 427	-	2 286	**4 713**
Разплащателни сметки и получени депозити	1 855 525	653	14 802	**1 870 980**
Подчинени пасиви	70 596	-	-	**70 596**
Деривати за търгуване	2 670	-	52 158	**54 828**
Деривати за хеджиране	38 895	-	3 030	**41 925**
Други пасиви	4145	-	3113	**7258**
Гаранции получени от групата	56 578	-	49 706	**106 284**

45. Сделки със свързани лица (продължение)

В хиляди лева

За 2015 година	Предприятия майка	Асоциирани предприятия	Други	Общо
Приходи от лихви	14 514	-	140	**14 654**
Разходи за лихви	(14 271)	(8)	(3 601)	**(17 880)**
Приходи от дивиденти	-	(180)	-	**(180)**
Приходи от такси и комисиони	652	-	1 891	**2 543**
Разходи за такси и комисиони	(50)	-	(12)	**(62)**
Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви държани за търгуване	(1 162)	-	69 081	**67 919**
Други оперативни приходи	25	-	12	**37**
Административни разходи и разходи за персонала	(1 784)	(1 038)	(8 546)	**(11 368)**
Общо	**(2 076)**	**(1 226)**	**58 965**	**55 663**

В хиляди лева

За 2014 година	Предприятия майка	Асоциирани предприятия	Други	Общо
Приходи от лихви	13 218	-	542	**13 760**
Разходи за лихви	(44 043)	(3)	(2 602)	**(46 648)**
Приходи от такси и комисиони	883	-	1 284	**2 167**
Разходи за такси и комисиони	(126)	-	(11)	**(137)**
Нетни печалби (загуби) от финансови активи и пасиви държани за търгуване	(4 397)	-	(5 687)	**(10 084)**
Други оперативни приходи	887	-	12	**899**
Административни разходи и разходи за персонала	(2 090)	(945)	(8 819)	**(11 854)**
Общо	**(35 668)**	**(948)**	**(15 281)**	**(51 897)**

Към 31 декември 2015 година сумата на предоставените кредити на ключов ръководен персонал възлизат на 1 932 хил. лева. (1 934 хил. лева към 31 декември 2014 г.)

За 2015 година изплатените възнаграждения на ключов ръководен персонал възлизат на 5 135 хил. лева. (5 659 хил. лева за 2014 г.).

46. Парични средства и парични еквиваленти

В хиляди лева

	31.12.2015	31.12.2014
Пари в каса и в банкомати	195 643	240 661
Пари на път	69 151	58 190
Разплащателна сметка при Централната Банка	4 320 604	793 378
Разплащателни сметки при банки	94 706	272 256
Вземания по договори за обратно изкупуване на ценни книги	50 988	234 385
Депозити при банки с оригинален срок до 3 месеца	3 545	466 829
Общо парични средства и парични еквиваленти	**4 734 637**	**2 065 699**

47. Лизинг

В своята обичайна дейност Банката е страна по множество договори за оперативен и финансов лизинг. След консолидацията на УниКредит Лизинг ЕАД и Ейч Ви Би Лизинг ЕООД през декември 2013 г., финансовия лизинг преобладава, тъй като представлява основната дейност на тези две дружества.

През 2014 г. Банката извърши анализ на договори за оперативен лизинг в своите лизингови дъщерни предприятия, при които се съдържа опционна клауза в полза на лизингодателя (а имено лизинговите предприятия) да продаде лизинговите активи. Тъй като по преценка на Ръководството всички тези опции винаги ще се упражняват в бъдеще, договорите за оперативен лизинг, които ги съдържат, бяха рекласифицирани като договори за финансов лизинг. В резултат на тази рекласификация в обхвата на дейност на лизинговите дъщерни предприятия няма активни договори за оперативен лизинг. Оповестената по-долу информация за минималните лизингови плащания е свързана с незначителна спомагателна дейност на Банката на самостоятелна основа.

Следващите таблици представят обобщена информация за минималните лизингови плащания към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г.

(а) Договори за финансов лизинг, при които Банката е лизингодател

В хиляди лева

Остатъчен матуритет	Обща сума на бъдещите минимални лизингови плащания		Нетна настояща стойност на обща сума на бъдещите минимални лизингови плащания	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
До една година	457 067	312 942	149 863	263 599
От една до пет години	455 962	492 924	525 530	304 032
Над пет години	64 734	108 624	59 836	74 140
Общо	**977 762**	**914 490**	**735 229**	**641 771**

47. Лизинг (продължение)

(b) Договори за оперативен лизинг, по които Банката е лизингополучател

В хиляди лева

Остатъчен матуритет	Обща сума на бъдещите минимални лизингови плащания	
	31.12.2015	31.12.2014
До една година	5 827	4 831
От една до пет години	9 528	4 626
Над пет години	6 037	1 119
Общо	**21 392**	**10 576**

(c) Договори за оперативен лизинг, по които Банката е лизингодател

В хиляди лева

Остатъчен матуритет	Обща сума на бъдещите минимални лизингови плащания	
	31.12.2015	31.12.2014
До една година	235	85
Общо	**235**	**85**

48. Други законови оповестявания

Съгласно изискванията на чл. 70 ал. 6 от Закона за Кредитните Институции, банките следва да направят определени количествени и качествени оповестявания, свързани с основните финансови и други показатели, поотделно за бизнеса си в Република България и в други страни, където Банката има дъщерни компании и/или клонове.

УниКредит Булбанк АД притежава пълен банков лиценз за извършване на банкова дейност. През 2015 г. и 2014 г. Банката няма дъщерни компании или клонове, регистрирани извън територията на Република България. Обобщена информация за задължителните оповестявания съгласно Закона за Кредитните Институции и препратка към съответните приложения в настоящите консолидирани финансови отчети или други задължителни доклади е както следва:

В хиляди лева

	2015	2014	Препратки към други Приложения и доклади
Брутен оперативен доход (оборот)	850 755	782 490	Консолидиран отчет за доходите и детайлна информация в приложения 7,8,9,10,11 и 12
Печалба преди данъци	378 566	316 715	Консилидиран отчет за доходите
Разходи за данъци	(38 375)	(32 180)	Консолидиран отчет за доходите и детайлна информация в приложение 19
Доходност на активите (%)	2.0%	1.9%	2015 Годишен доклад за дейността
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	4 161	4 136	Приложение 14

УниКредит Булбанк АД никога не е искала или получавала държавно подпомагане или субсидии.